

KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

DÜŞÜK BÜTÇELİ FİLM YAPIMI VE SENARYO: *MUSTAFA'NIN
PEMBE AYAKKABILARI*

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AYTEK UĞUR ÇAN

MAY 2015

DÜŞÜK BÜTÇELİ FİLM YAPIMI VE SENARYO: *MUSTAFA'NIN
PEMBE AYAKKABILARI*

AYTEK UĞUR ÇAN

SİNEMA VE TELEVİZYON Programı'nda Yüksek Lisans derecesi
için gerekli kısmi şartların yerine getirilmesi amacıyla
Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne teslim edilmiştir.

KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ

MAY, 2015

KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

DÜŞÜK BÜTÇELİ FİLM YAPIMI VE SENARYO: *MUSTAFA 'NIN PEMBE
AYAKKABILARI*

AYTEK UĞUR ÇAN

ONAYLAYANLAR:

Öğr. Gör. Tevfik Başer (Danışman) Kadir Has Üniversitesi

Doç. Dr. Melis Behlil

Kadir Has Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Defne Tüzün

Kadir Has Üniversitesi

ONAY TARİHİ: 05/2015

“Ben, Aytek Uğur Çan, bu Yüksek Lisans Tezinde sunulan çalışmanın şahsıma ait olduğunu ve başka çalışmalardan yaptığım alıntıların kaynaklarını kurallara uygun biçimde tez içerisinde belirttiğimi onaylıyorum.”

AYTEK UĞUR ÇAN

ÖZET

DÜŞÜK BÜTÇELİ FİLM YAPIMI VE SENARYO: *MUSTAFA'NIN PEMBE AYAKKABILARI*

Aytek Uğur Çan

Sinema ve Televizyon Yüksek Lisans

Danışman: Öğr. Gör. Tevfik Özcan Başer

Mayıs, 2015

Senaryo yazıp, bir film çekmek pek çok insanın yapmak istediği ama harekete geçme vakti geldiğinde ise durup düşündüğü zor bir olaydır. Başlangıçta güzel bir fikir gibi gözükse de doğru planlanmayan bir film çekimi zamanla büyük bir hayal kırıklığına dönüşebilir. Her ne kadar günümüzde teknolojinin sunduğu imkanlar genişlese de, film çekimi zaman, planlama ve emek isteyen bir uğraştır.

Bu tez çalışmasının hazırlığında bazı düşük bütçeli filmler araştırılarak, bu filmlerin nasıl çekildiği ve bütçelerini etkileyen temel unsurların neler olduğu hakkında araştırma yapılmıştır. Neticesinde düşük bütçeli olarak planlanan *Mustafa'nın Pembe Ayakkabıları* adlı film senaryosu hazırlanmıştır. Film, ayakkabılarıyla konuşan Mustafa isimli genç bir adamın hayatı üzerinden farklı düşüncelerdeki insanların ön yargılarını ve ilişkilerini sorgular.

Anahtar Kelimeler: Senaryo, Film, Sinema, Düşük Bütçeli Film

ABSTRACT

LOW BUDGET FILM PRODUCTION AND SCENARIO:

PINK SHOES OF MUSTAFA

Aytek Uğur Çan

Master of Arts in Cinema and Television

Adv: Lec. Tevfik Özcan Başer

May, 2015

While scriptwriting and film making is a common dream of many people, when it comes to taking action, it becomes clear that it is a difficult process which causes them to stop and think. At first, making a movie may seem easy but if it is not properly planned, it can easily turn out to be a major disappointment down the line. Although today's technology offers many opportunities and widens the scope, filming requires a lot of time, planning and effort.

During the preparation of this thesis, an analysis was done on a few low budget films in order to define the main factors that affected the budget. As a result of this research, the film of *Mustafa's pink shoes*, which was planned as a low budget film, was created. The movie questions the prejudices and relations of people with different mindsets through the life of a young man named Mustafa who talks to his shoes.

Keywords: Scenario, Film, Cinema, Low Budget Film

ÖNSÖZ

Mustafa'nın Pembe Ayakkabıları filminin senaryosu detaylı bir araştırma ve çeşitli deneyimler neticesinde ortaya çıkarılmış çalışmadır. Bu çalışmayı yüksek lisans programına kabul edildiğim andan beri yapmak istiyordum.

Öncelikle yaklaşık 2 yıl süren çalışmalarım süresince benden desteğini eksik etmeyen aileme çok teşekkür ederim.

Çalışmalarım süresince bana yaptığı önerileriyle fikirlerimi zenginleştiren, senaryonun şeklini almasında desteğini esirgemeyen tez danışmanım Öğr. Gör. Tevfik Özcan Başer'e de ayrıca teşekkür ederim.

Okula başladığım andan itibaren yanımda olan, derslerine katılmaktan onur duyduğum Doç. Dr. Melis Behlil'e, bir hoca olmanın yanında aynı zamanda dert ortağım olan Yard. Doç. Dr. Defne Tüzün'e, görsel olarak zihnimi açan Öğr. Gör. Hayk Kirakosyan'a, kurgunun mantığını çözmeme sağlayan Öğr. Gör. Çiçek Kahraman'a ve bu süreçte yanımda olan tüm dostlarıma teşekkürü borç bilirim.

Bu tez çalışmasının, incelemeye değer bulan herkese faydalı olması dileklerimle...

İÇİNDEKİLER

Özet

Abstract

Önsöz

Senaryo *Mustafa'nın Pembe Ayakkabıları*

1	Giriş	1
2	Düşük Bütçeli Film Yapımı	2
	2.1 Düşük Bütçeli Filmlerde Mekan	
	2.2 Düşük Bütçeli Filmlerde Ekip ve Oyuncu	
	2.3 Düşük Bütçeli Filmlerde Diğer Bileşenler	
3	Yeni Türkiye Sineması'nda Düşük Bütçeli Film Yapımı	9
4	Düşük Bütçeli Bir Film Senaryosu; <i>Mustafa'nın Pembe Ayakkabıları</i>	12
	4.1 Sinopsis	
	4.2 Filmin Bütçe Planlaması	
5	Sonuç	14
	Kaynakça	

Mustafa'nın Pembe Ayakkabıları
Uzun Metraj Film Senaryosu 90'
Aytek Uğur Çan

MUSTAFA'NIN PEMBE AYAKKABILARI

SENARYO: AYTEK UĞUR ÇAN

SÜRE: 90'

TÜR: DRAM - KOMEDI

JENERİK-MÜZİK DIŞ/GÜN

Kahverengi ayakkabılı bir adam sokakta yürümektedir. Fonda tatlı bir müzik çalmaktadır. Ekranda isimler yazmaya başlar. Adam yürürken arka planda top oynayan çocuklar görürüz. Aradan arabalar geçer. Camlı vitrinlerin önünden geçerken adamın adımları hızlanır, geçtikten sonra eski hızına döner. Bakkalın, kasabın, kafe vb. dükkanların önünden geçeriz. Jenerik ve müzik, adam bir dükkanın kapısının önünde durunca biter.

SAHNE 1 DÜKKAN

İÇ/GÜN

Mustafa dükkandan içeri girer. Ahşap zeminde yürür ve ayakkabılar arasındaki yerine yavaşça oturur. Etrafına bakar. Eline bir ayakkabı alır. Onu fırça ile temizlemeye başlar. Mustafa işini yaparken dış ses anlatmaya başlar.

DIŞ SES

Mustafa, 32 yaşında, Mersin doğumlu. Mersin'i hayatında sadece bir kere görmüş.

Ekranda karışık Mersin görüntüleri hızlıca geçer.

Annesi onu doğururken vefat edince babası onu da alıp İstanbul'a babasının yani Mustafa'nın dedesinin yanına gitmiş.

Eskitilmiş görüntülerden istanbul manzaralari geçer.

Mustafa İstanbul'da büyümüş, liseyi bitirdikten sonra okumamış, babasının işlerine yardım etmiş.

Genç bir çocuk ayakkabı dükkanında çalışmaktadır. Gerçek zamana döneriz...

(CONTINUED)

DIŞ SES

Mustafa bekar. Şu zamana kadar pek kız arkadaşı olmadı. Sadece aile büyüklerinin vasıtasıyla görücü usulü tanıştığı bir kız vardı ama onu da sevemedi bir türlü, olmadı yani. Mustafa'nın sakin bir hayatı var. İstanbul'un eski sokaklarında, dedesinden babasına, babasından da O'na miras kalan lostra (ayakkabı tamir-bakım) salonunu yani burayı işletir. Günde bir müşterisi bazen olur, bazen olmaz. Zamanının çoğunu dükkandaki ayakkabılarla özellikle de müşterilerin almayı unuttuğu ayakkabılarla geçiren Mustafa onlarla her gün bolca ilgilenir, dertleşir...

SAHNE 2 DÜKKAN

İÇ/GÜN

Mustafa bir çift ayakkabının önünde çömelmiş vaziyettedir. Onları eline alır, bir şeyler mırıldanır:

MUSTAFA

''Unutulmuş, kenarda kalmış ayakkabılar... Kim bilir neden unutuldunuz? Çok mu değersizdiniz gerçekten, yoksa eskimiş miydiniz? Yerinize başka ayakkabılar gelince unutuldunuz mu hemen?''

Mustafa ayakkabıların karşısına geçmiş konuşurken dış ses anlatmaya devam eder.

DIŞ SES

İşte Mustafa bütün gün bunları düşünür, ayakkabıların yalnızlığını kendi yalnızlığına yorar, uzun uzun dertleşirdi onlarla...

SAHNE 3 DÜKKAN

İÇ/GECE

DIŞ SES

Mustafa akşam olduğunda dükkanı kapatır.

Mustafa ayakkabıların arasından geçer. Dış kapıya doğru gelir. Ayakkabılara doğru şöyle bir bakar.

(CONTINUED)

MUSTAFA

Dostlar kendinize iyi bakın. Yarın
sabah görüşmek üzere.

Mustafa dükkanın dışına çıkar. Kapısını kilitler ve yürümeye başlar.

SAHNE 4 CAFE ÖNÜ

DIŞ/GECE

Yavaş adımlarla yürümeye başlar. Almıla adlı kafenin önüne gelir.

DIŞ SES

Mustafa her akşam buraya uğrar.
Genelde çok gelen gideni olmaz bu
cafenin ama en azından sıcak bir
havası var.

SAHNE 5 CAFE

İÇ/GECE

DIŞ SES

Mustafa bu. Hep aynı yere oturur.
Kafenin en gözden ırak yerine...

Mustafa yarı parçalı ışık düşen bir masaya geçer.

DIŞ SES

Her zaman bir bardak süt ister.

Kafede yaşlı bir teyze çalışmaktadır. Tezgahın arkasında kendine ait bir dünya kurmuştur. Titizlikle yıkadığı bardakları kurulamaktadır.

DIŞ SES

Kafenin sahibi yaşlı teyze... İsmi
Gülbahar. Gülbahar teyze 60'lı
yaşlarında, tonton, sevimli,
güleryüzlü biri. Her gün gelen
Mustafa'yı sadece sima olarak
tanır.

Teyzenin çalışırken, müşterilerle ilgilenirken görüntüleri gelir.

DIŞ SES

Mustafa tanımadığı insanlarla
sohbet etmeyi pek sevmez. Daha
doğrusu güven problemi var. Bu
yüzden insanları tanır ama çok
yakınlaşmayı istemez.

MUSTAFA

Afedersiniz bir bardak süt alabilir miyim?

GÜLBAHAR TEYZE

Tabi hemen getiriyorum beyefendi.

DIŞ SES

Gülbahar Teyze'yi bu yüzden çok seviyorum. Mustafa'nın neden hep süt içtiğini hiç sorgulamaz. Tam bir eski bir İstanbullu. Son derece nazik ve samimi...

Gülbahar Teyze sütü hazırlar. Mustafa'nın masasına getirir.

GÜLBAHAR TEYZE

Buyrunuz. Afiyetler olsun efendim.

MUSTAFA

Teşekkür ederim.

Mustafa sütünü içmeye başlar. Dükkanda genelde Türk-Yunan ezgileri çalmaktadır.

MUSTAFA

Şey hanımfendi. Hep bu tarz Őarkılar alıyor burada...

GÜLBAHAR TEYZE

Evet. Doğru dediniz. Biz gmeniz. Dedemler Girit'ten gelmiŐler. Yıllarca aynı topraklarda yaşayıp sonra bir sürü dostu arkada bırakıp gelmiŐler. Öyle ki bizim evde hatırlarım ortak dil Türkçe-Rumca idi. Bu Őarkılar beni o günlere götürüyor, seviyorum...

MUSTAFA

(Kafasını sallar.)

GÜLBAHAR TEYZE

Rahatsız olduysanız kapatabilirim ama...

MUSTAFA

Yok hayır olur mu yle Şey... Ben de seviyorum bu ezgileri...

Bu esnada içeriye Mustafa'nın fırlama arkadaşı Osman girer.

DIŞ SES

Hah. İşte Mustafa'nın sevip sevmediğime bir türlü karar veremediğim fırlama arkadaşı Osman. Çocukluktan beri birbirlerini tanırlar. Aslında iyi çocuk da biraz fırlama işte. Dizilerde figüranlık falan yapar.

Osman bir elinde telefon, değişik renklerde kıyafetleriyle, tarz ayakkabılarıyla Mustafa'nın yanına gelir. Mustafa süt bardağına bakıyordur.

OSMAN

Haaah süt oğlan. Gene aynı yerde sütüyle sevişiyor. Olm insan hiç mi değişmez la? Şşşş... Dışarıda bir sürü süt gibi hatun dolaşılıyor. Az takılalım seninle he.

MUSTAFA

Osman bir otur yahu. Sakin sakin sohbet edelim.

OSMAN

Ehehe. Ne sohbeti edecem len senle. Olm bak süt diyorum, piliç diyorum dışarısı kaynıyor. Ne işin var eski püskü bu mekanda. Karşına almışın bi' de yaşlı karıyı. Dur len yoksa fantezi mi bu? Heee şimdi anladım ulen seen...

MUSTAFA

Osman bak gene sınırı aşılıyorsun. Şurada keyifle bi' oturtmadın.

OSMAN

Olm takılıyorum yaa. Ne yapayım sen de hiç gelmiyorsun ki benimle.

MUSTAFA

Eve geçeceğim. Biraz işlerim var...

OSMAN

Hep aynı terane. Neyse ben kaçıyorum. Yarın bi ara uğrarım dükkana laflarız olur mu? Hadi astalavista beybi.

MUSTAFA

Görüşürüz.

Osman dükkandan çıkar. Mustafa sütünü elinde tutmaktadır. Bir dikişte bitirir. Hesabı öder ve çıkar.

GÜLBAHAR TEYZE
Teşekkürler. İyi akşamlar
efendim...

SAHNE 6 APARTMAN KAPISI

DIŞ/GECE

Mustafa sokakta yavaş yavaş yürümektedir. Apartmanın önüne gelir.

DIŞ SES
Mustafa bir apartman dairesinde
oturuyor. Komşularıyla bazen
karşılışır ama kafasını öne eğerek
sessizce yanlarından
geçer. Yalnızca her ay başı
apartman aidatını toplayan kapıcı
ile konuşur.

Kapıcı ile karşılaşır.

BEHZAT BEY
Ooo Mustafa Bey selamun aleykum, bu
ayd da aidatı virmidin onu
alacağdım senden.

MUSTAFA
Bir sonraki ay toplu versem...

Mustafa apartmana girer, peşinden de Behzat Bey girer...

SAHNE 7 APARTMAN

İÇ/GECE

BEHZAT BEY
Geçen ay da öyle didindi Mustafa
Bey. Olmaz böyle vala...

MUSTAFA
Tamam vereceğim önümüzdeki ay...

BEHZAT BEY
Ama olmaz ki böyle Mustafa Bey, biz
de çalışıyoruz burada. Hayret
bişi...

SAHNE 8 EV

İÇ/GECE

Mustafa kapıyı kapatır. Sırtını kapıya yaslar.
Ayakkabılarını çıkarır. Sonra içeri geçer.

DIŞ SES

İşte bizim malikane...

Mustafa dar koridordan, eski eşyaların yanından yürüyüp
kanepeye geçer. Uzanır. Düşünmeye başlar...

Mustafa çirkin biri olduğunu
düşünür. Hatta kendini görmemek
için de evdeki tüm aynaları, küçük
televizyonunu hatta bir gün
yansımalarını gördüğü çaydanlığı bile
attı. Sokakta dolaşırken kendiyile
karşılaşmamak için bütün
vitrinlerden adeta kaçarcasına
yürür...

Böyle sıradan ve sıkıcı bir hayatı
vardır işte Mustafa'nın. Yalnız
başına yaşadığı bir hayat.

Mustafa gözlerini kapatır ve uyur.

SAHNE 9 DÜKKAN

İÇ/GÜN

Ertesi gün... Mustafa etrafı temizlemektedir. Daha sonra
arka tarafa doğru geçer. Arkada uzun zamandır temizlemediği
bir depo vardır.

MUSTAFA

Dostlar burayı uzun zamandır
temizlemiyoruz dmi? Bir girelim mi
ne dersiniz?

Mustafa depoyu temizlemeye başlar. Eski kutular, poşetler,
boyalar vs. bir şeyler çıkarır. Deponun dip tarafında daha
önce hiç karşılaşmadığı bir kadın ayakkabısıyla karşılaşır.
Yüksek topuklu, pembe bir ayakkabıdır bu. Üstü oldukça
tozludur. Mustafa ayakkabıları eline alır.

MUSTAFA

Siz nereden çıktınız yahu?

Mustafa heyecanla depodan çıkar. Tezgahın başına geçer.
Ayakkabıları temizlemeye başlar. Bir güzel ayakkabıyı
parlatır. Parlatırken yüzüne yansımalarını görür ve irkilir.
Bakmadan temizlemeye devam eder. Daha sonra mırıldanmaya
başlar...

(CONTINUED)

MUSTAFA

Kim bilir ne zamandır orada
bekliyordunuz? Kim unuttu sizi?
(Gülümseyerek)

Bir yandan konuşur, bir yandan da ayakkabıları temizlemeye devam eder. Temizleme işlemi bittikten sonra ayakkabıları karşısına alır.

MUSTAFA

Öncelikle merhaba. Ben Mustafa.
Buradakiler de arkadaşlarım. Burası
bizim dünyamız. Hehe 'Merhaba
uzaylı biz dostuz.' gibi oldu. Öyle
değil yani kendinizi rahat hissedin
olur mu?

Mustafa ayakkabılarla konuşurken içeri fırlama Osman girer.

OSMAN

Ooo paşam. Muhabetiniz bol olsun.
Gene ne kaynatıyorsunuz bakalım?

MUSTAFA

Hoş geldin Osman. Naber?

OSMAN

İyidir yahu dün gece gelmedin çok
şey kaçırdın olm. Kızlar, fıstıklar
uffff...

MUSTAFA

Ee sonuç?

OSMAN

Ahaha her zamanki gibi elimiz boş
döndük be hacı ne sonucu. Tam bi
kızı kesiyorum. Kız de beni kesiyo
he. Tam diyorum oldu bu iş,
hazonun teki kadraja bi' giriyor.
Kızı alıp puffff... Anlamıyorum abi
bizim gibi çekici, yakışıklı beyler
dururken gidip o hanzolarla
takılmıyorlar mı...

MUSTAFA

Yakışıklı, çekici bey. Dert etme
bunları, olur öyle bazen...

OSMAN

Abi olur öyle diyorsun da hep
oluyor anasını satayım. Bak az önce
vapurdayım. Bakıyorum güzel kız

(MORE)

(CONTINUED)

OSMAN (cont'd)

varsa onun karşısına geçmeye çalışıyorum. Anasını satayım ben tam kızın karşısına geçiyorum. Araya gene bir hödük oturuyor. Hayır bir de gazeteyi bir açıyor. Kız pufff, 3. sayfa haberi oluyor...

MUSTAFA

Osman şöyle fırlamalıklar yapmasan aslında belki senden hoşlanan biri vardır...

İçeriye çok güzel olmayan, çok da çirkin olmayan Zeynep girer...

ZEYNEP

Merhaba. Mustafa abi nasılsın?

MUSTAFA

Sağ ol Zeynep sen nasılsın?

ZEYNEP

İyi be abi ne olsun. Annem biraz rahatsız işte onunla ilgileniyorum.

Zeynep bir gözüyle Osman'a bakmaktadır. Osman onun bakışlarından rahatsız biçimde gözlerini kaçırır.

ZEYNEP

Sen nasılsın Osman? Görüşemiyoruz bayadır.

OSMAN

İyi iyi...

ZEYNEP

Mmm... Neyse annem bi' ayakkabı bırakmış sanırım abi. Onu alabilir miyim?

MUSTAFA

Tabi. Hazır çoktan. Güzel de bir cila attım.

ZEYNEP

Tamam abi çok sağ ol. Borcum ne kadar?

MUSTAFA

Borcun yok Zeynep'cim. Anneciğine de acil şifalar dilediğimi söyle.

(CONTINUED)

ZEYNEP

Tamam abi görüşürüz yine. Osman sen de kendine iyi bak.

OSMAN

Hııı... Tamam...

ZEYNEP

Neyse ben çıkayım. Kolay gelsin.

MUSTAFA

Sağ ol...

Zeynep dükkandan çıkar. Mustafa Osman'a dik dik bakmaktadır.

OSMAN

Ne? Ne bakıyon?

MUSTAFA

Sen neden baktığımı gayet iyi biliyorsun.

OSMAN

Yok abi olmaz. Hep diyorsun olmaaaaaz. Olamaaaaaz...

MUSTAFA

Tamam da niye öyle davranıyorsun ki kıza? Gayet iyi niyetle soruyor sen 'hı mı'...

OSMAN

Napım abi? Sormasın O da...

MUSTAFA

Sormasın mı? Kız belli ki senden hoşlanıyor...

OSMAN

Abi bırak ya nereden çıkartıyorsun bunları?

MUSTAFA

Oğlum biz seninle neredeyse aynı yaşta değil miyiz?

OSMAN

Eee evet. Ne alakası var?

MUSTAFA

E kız bana abi diyor, sana Osman diyor...

OSMAN

Öyle mi diyor hiç dikkat etmedim.

MUSTAFA

Sen var ya tam dayaklıksın aslında.
Biraz gözünü açsan...

OSMAN

Aman be abi neyse bırak geyiği.
Akşam çıkıyor muyuz dışarı?

MUSTAFA

Yok Osman ben seninle dışarı mışarı
çıkıyorum.

OSMAN

E iyi o zaman. Sen ayakkabılarla
takıl abi. Hatta evlen bir
tanesiyle tam olsun. Neyse ben
çıktım. Hadi..

Mustafa önündeki pembe ayakkabılara bakar. Temizlemeye devam eder...

SAHNE 10 KAFE

İÇ/AKŞAM

Akşam olur. Mustafa evine dönerken her zaman olduğu gibi kafeye uğrar.

GÜLBAHAR TEYZE

Hoş geldiniz.

MUSTAFA

Hoş bulduk. Nasılsınız?

GÜLBAHAR TEYZE

Teşekkür ederim. Asıl siz
nasılsınız? Geçen gece çıkarken pek
bir keyifsiz ayrıldınız. Merak
ettim.

MUSTAFA

Ha teşekkür ederim. O gün gelen
arkadaş biraz keyfimi kaçırdı. Size
yansıdıysa özür dilerim.

GÜLBAHAR TEYZE

Estağfurullah olur mu hiç öyle şey.
Ben sizi düşündüm. Neyse bugün
biraz daha iyi görünüyorsunuz. Çayı
daha yeni demledim. İster misiniz?

(CONTINUED)

MUSTAFA

Ben süt alayım...

Mustafa yine klasik yerine geçer. Gülbahar Teyze sütünü getirir. Mustafa sütünü içmeye başlar. Sütünü içerken duvarda asılı olan siyah-beyaz bir fotoğraf dikkatini çeker. Fotoğrafta birbirine sarılmış güzel bir kadın, adam ve küçük bir kız çocuğu vardır. Fotoğrafta küçük kız annesinin ayakkabılarına bakmaktadır. Mustafa'nın gözü bir anda fotoğraftaki kadının ayakkabılarına takılır. Bu ayakkabılar bugün dükkanda bulduğu ayakkabıların aynısıdır. Bir süre düşünür...

MUSTAFA

Bu duvardaki fotoğraftakiler kim?

GÜLBAHAR TEYZE

Bu fotoğraf mı? Bu... Eski bir fotoğraf. Ben, rahmetli eşim ve kızım...

MUSTAFA

(Kafasını sallar.)

GÜLBAHAR TEYZE

Neden sordunuz?

MUSTAFA

Ee... Çok mutlu gözüyorsunuz.
Sizin için özel bir an olmalı...

GÜLBAHAR TEYZE

Evet çok mutlu bir andı. Almila'nın doğum günüydü.

MUSTAFA

Almila?

GÜLBAHAR TEYZE

Kızım.

MUSTAFA

Anladım. Görmedim sanırım hiç...

GÜLBAHAR TEYZE

Pek evden çıktığını söyleyemem.
Çıkınca bazen gelir. Bir gün karşılaşacaksınız mutlaka.

SAHNE 11 DÜKKAN

İÇ/GÜN

Ertesi gün dükkanda Mustafa elinde pembe ayakkabılar vardır. Ne yapması gerektiğini düşünmektedir. Etrafındaki ayakkabılara bakarak...

MUSTAFA

Sizce ne yapmalıyım? Muhtemelen
Gülbahar Hanım'ın
ayakkabılarısınız. Ama ya sizi
görmek O'nu üzerse... Mutlu bir
andan kalan ufak bir anı kalması
O'nu mutlu mu eder, yoksa
kederlendirir mi?

Bir süre ayakkabılara bakar. Sonra pembe ayakkabıları bir kenara koyar...

SAHNE 12 DÜKKAN

İÇ/AKŞAM

Akşam olduğunda Mustafa'yı yine aynı pembe ayakkabıları temizlerken görürüz. Parlatır. Güzelce kutular, sarar. Kutuyu alıp dükkandan çıkar...

SAHNE 13 KAFE

İÇ/AKŞAM

Mustafa kafeye girer. İçeride kimse yoktur. Yaşlı teyze masaları silmektedir. Mustafa'yı görür. Mustafa tedirgin bir şekilde kapıda beklemektedir.

GÜLBAHAR TEYZE

Hoş geldiniz Mustafa Bey...

MUSTAFA

Eee... Şey... Merhaba... Sizinle
bir şey, yani size bir konu
hakkında... (Durur)

GÜLBAHAR TEYZE

Bir süre bakar, sonra Mustafa'yı rahatlatmak için içeri buyur eder.

'Tabi, geç oturun lütfen. Ben size
bir bardak süt getireyim.'

Mustafa oturur, elindeki kutuyu sımsıkı tutuyordur ve çok heyecanlıdır. Teyze elinde bir süt ile geri gelir.

GÜLBAHAR TEYZE

(Süt getirir) Buyurun... Eee nedir benimle konuşmak istediğiniz?

(CONTINUED)

Mustafa bir şey demeden elindeki kutuyu yavaşça kadına doğru uzatır. Kadın şaşkınlıkla kutuyu alır ve paketini açar.

GÜLBAHAR TEYZE

(Şaşkınlıkla)

Bu? Ama bu? Nasıl buldunuz bunları?

Mustafa sadece kafasını sallar, yüzünde mahcup bir gülümseme vardır. Kafasını yavaşça kaldırır, duvarda asılı fotoğrafa bakar.

GÜLBAHAR TEYZE

Teşekkür ederim.

MUSTAFA

Rica ederim. Mutlu olmanıza sevindim. Üzülürsünüz diye çok korktum...

Mustafa ve teyze otururken içeriye bir kız girer. Almila, Gülbahar Hanım'ın kızıdır. Küçükken geçirdiği trajik bir kaza sonucu sakat kalmıştır. 30'lu yaşlarında oldukça alımlı bir kız olan Almila yavaşça masaya yaklaşır.

ALMİLA

Annecim nasılsın?

GÜLBAHAR TEYZE

Ah hoş geldin kızım. Nasıl geçti günün?

ALMİLA

Eh işte idare eder...

Almila'nın gözü annesinin elindeki ayakkabılara takılır.

ALMİLA

Anne bunlar ne?

GÜLBAHAR TEYZE

(Şaşkınlıkla)

Eee... Ayakkabılar. Mustafa Bey getirdi. Ah bu arada sizi tanıştırmayı unuttum. Mustafa Bey, kızım Almila...

MUSTAFA

(Elini uzatarak)

Merhaba memnun oldum. (Eli havada kalır)

ALMİLA

(Mustafa'nın yüzüne bakmaz.)
Anne bu ayakkabılar... O
ayakkabılar değil mi?!

GÜLBAHAR TEYZE

Kızım... Dur, sakın ol. Mustafa Bey
getirdi...

ALMİLA

(Mustafa'ya bakarak)
Bana işkence yapmak için mi geri
getirdiniz onları?! Ne
istiyorsunuz? Hayatım yeterince acı
dolu değilmiş gibi bir de bunları
getiriyorsunuz. Bravo size...
Nefret ediyorum...

Der ve dışarı çıkar...

MUSTAFA

(Mustafa şaşkındır)
Ben... Ben yanlış bir şey mi yaptım
acaba?

GÜLBAHAR TEYZE

Sen yanlış bir şey yapmadın oğlum.
Bu yıllar öncesine dayanan kötü bir
tesadüf sadece.

İç geçirip anlatmaya başlar.

Bundan seneler önceydi. Almila daha
çok küçüktü. Her küçük kız gibi
annesinin eşyalarını kullanmaya
bayılırdı. Bu ayakkabıları da çok
severdi. Evde ne zaman fırsatını
bulsa giyer dolaşırdı. Bir gün bu
ayakkabılarla dışarı çıkmak
istemiş... (Yutkunur, anlatmaya
devam eder.)

Sokak başındaki merdivenlerden
aşağı inerken topuğu kırılmış
ayakkabının. Düştü... Hastaneye
yetiştirdik ama ne yazık ki
omuriliği zedelenmiş, sakat kaldı.
Yani bugün getirdiğin bu
ayakkabılar, o gün kızımı sakat
bırakan ayakkabılar...

MUSTAFA

Ben... Çok üzüldüm. Özür dilerim...

GÜLBAHAR TEYZE

Sen nereden bileceksin ki evlat?
Kötü bir tesadüf işte.

MUSTAFA

Peki iyileşme şansı yok mu? Yani doktora gitmişinizdir?

GÜLBAHAR TEYZE

Doktorlar uzun süre tekerlekli sandalyeye mahkum olduğunu söylediler. Senin anlayacağın en güzel yılları tekerlekli sandalyede geçti. Sonra da hayata küsüp, bu değneklere mahkum etti kendini...

MUSTAFA

O zaman bir şansı var değneksiz yürümek için?

GÜLBAHAR TEYZE

Çok ısrar ettim denemesi için ama dedim ya; o bir kere hayata küstü, ne yaptıysam vazgeçiremedim. Ne zaman bu konu açılrsa o muzip halinden bir anda çıkıp, çılgına döner. Bana kızıp, kötü bir şey yapmaması için de artık konuşmuyorum.

MUSTAFA

Anlıyorum.

GÜLBAHAR TEYZE

Asma suratını öyle. O alıştı böyle yaşamaya. Aslında çok iyi, çok da muzip bir kızdır. Şaka yapmayı, konuşmayı çok sever... Neyse peki sana nasıl ulaştı bu ayakkabılar? Buralı mısın sen?

MUSTAFA

Ben buralı değilim. Dedem burada yaşadı zamanında. Küçük bir lostra salonu işletirdi. Dedem öldükten sonra ben devam ettim orada çalışmaya. Bu ayakkabıları da geçen gün depoda buldum. Fotoğrafta görünce belki sizindir diye düşündüm...

GÜLBAHAR TEYZE
(Gülümseyerek)
Sen Mustafa Bey'in torunusun demek.

MUSTAFA
Tanır mıydınız dedemi?

GÜLBAHAR TEYZE
Tanımaz olur muyum? Çok iyi
bilirdik birbirimizi. Kaza sizin
dükkanın oralarda olmuştu.
(Ayakkabılara bakarak)

Demek bu ayakkabıları bulup tamir
etmiş. Ne iyi kalpliydi. Ama sen de
onun gibisin, teşekkür ederim.

MUSTAFA
Rica ederim. Ben kalkayım artık.
Yeterince rahatsızlık verdim.

GÜLBAHAR TEYZE
Olur mu öyle şey? İstedığın zaman
uğra. Tekrar çok teşekkür ederim.

MUSTAFA
İyi akşamlar.

GÜLBAHAR TEYZE
İyi akşamlar.

SAHNE 14 DÜKKAN

İÇ/GÜN

Ertesi gün olmuştur. Mustafa dükkanda ayakkabılarla
uğraşıyordur. Sonra konuşmaya başlar.

MUSTAFA
Neden götürdüm sanki o
ayakkabıları, ne kadar üzüldü
kız... Ama ne de güzel kızdı he. En
çok da gözleri gülen insanları
severim. İçeri girerken ne güzel de
gözleri gülüyordu değil mi?

Yahu resmen ağladı kız ben kapıdan
girerken gülümsemesini düşünüyorum.
Aptal ben!

Mustafa elindeki ayakkabılara bakıyordur. Bu esnada kapıdan
Almila girer. Mustafa dalgınlıktan onun geldiğini fark
etmez. İç geçirerek konuşmaya devam eder.

(CONTINUED)

MUSTAFA

Aptal kafam, keşke hiç götürmeseydim o ayakkabıları. Ne var yani hem götürmeseydim sizinle konuştuğum gibi konuşurdum ara sıra onlarla da...

ALMİLA

Sen ayakkabılarla mı konuşuyorsun?

MUSTAFA

(Şaşkınlıkla)

Ah... (Eli ayağına dolaşır.) Siz?

ALMİLA

(Gülümseyerek)

Evet ben, Almila. Dün tanışmıştık hatırlarsın belki?

MUSTAFA

Hatırlamaz mıyım...

ALMİLA

Şey... Ben dün için özür dilemek istiyorum. Size çok kaba davrandım. Üstelik hiçbir suçunuz yokken...

MUSTAFA

Asıl ben özür dilerim. Sizi üzme hiç istemezdim...

ALMİLA

Ama üzdün eşşek! (Gülerek) Şaka yapıyorum ya kusra bakma biraz patavatsızım ben.

MUSTAFA

(Şaşkınlık ve gülümsemek arasında)

Evet... Anlıyorum.

ALMİLA

Şey bir gün kendimi affettirmek için bir kahve ısmarlasam sana?

MUSTAFA

Eee... Olur.

ALMİLA

Tamam yarın öğlen, uyar mı?

(CONTINUED)

MUSTAFA

Tamam. Peki...

ALMİLA

Tamam yarın öğlen 12'de kafeye gel,
annemden beni iste...

MUSTAFA

Na... Nasıl yani?

ALMİLA

(Gülümseyerek kapıdan çıkar.)
Yarın kafede görüşürüz...

SAHNE 15 DÜKKAN

İÇ/GÜNDÜZ

Mustafa neşeyle ayakkabıları onarıyordur. Güzel bir şarkı
çalmaktadır radyodan. İçeriye Osman gelir.

OSMAN

Oooo paşam keyfin yerinde
bakıyorum. Hayırdır?

MUSTAFA

Hoş geldin. Yok bir şey yahu...

OSMAN

Hadi canımmm. Dilin başka gözlerin
başka söylüyor dökül bakalım
şimdi...

MUSTAFA

Bi' kız var Osman.

OSMAN

Ooo... Bi' dakika bi dakika! Ne dedin
sen? Bi' kız mı dedin?

MUSTAFA

Evet.

OSMAN

O yee... Nasıl bir kız bakalım bu
senin yüzünü maymuna çeviren...

MUSTAFA

Ya dalga geçme Osman. Bak dalga
geçeceksen anlatmayacağım.

OSMAN

Tamam, tamam. Anlat bakalım.

(CONTINUED)

MUSTAFA

Geçen depoyu temizliyordum.
Arkalarda bi' yerde bir çift pembe
ayakkabı buldum.

OSMAN

Pembe ayakkabı... Ooo fantezi
beybi...

MUSTAFA

Osmaan...

OSMAN

Tamam, tamam heyecanlandım. Eee?

MUSTAFA

İşte bu ayakkabıları şu benim
gittiğim kafe var ya... Orada
duvarda asılı bi' fotoğrafta bu
ayakkabıları gördüm.

OSMAN

Kızın mıymış?

MUSTAFA

Yok. Annesinin. Yani oradaki
teyzenin. O'na götürdüm ben de.

OSMAN

E tamam kızın ne alakası var
konuyla?

MUSTAFA

Dur işte anlatıyorum. O esnada
teyzenin kızı girdi içeriye.
Ayakkabılarla ilgili kötü bir anısı
varmış.

OSMAN

Nasıl bir anı?

MUSTAFA

Küçükken o ayakkabılar yüzünden
düşmüş ve sakat kalmış.

OSMAN

Hadi ya. Senin kız sakat yani?

MUSTAFA

Evet...

OSMAN

Oğlum o kadar kız var dışarıda...

MUSTAFA

Osman bi' daha Osman demeyeceğim.

OSMAN

Tamam tamam kızma... Ee aşık mı
oldun sen şimdi...

MUSTAFA

Yok yahu ne aşkı. Ama kızı
görsen... Öyle güzel gülen gözleri
var ki.

OSMAN

Ooo paşam sen sırılsıklam aşık
olmuşun yahu...

MUSTAFA

Ya Osman sana da bir şey
anlatılmıyor hemen dalganı geç...

OSMAN

Yok be oğlum ne dalgası. Neyse öyle
bi' uğrayayım dedim. Ben de bi
kızla buluşcam bakalım. Ama kızı
görmem lazım var ya...

MUSTAFA

Görmen mi lazım. Daha görmedin mi?

OSMAN

İnternette tanıştık. Bakalım gül
fotoğrafı koymuş profiline. Gül
gibi kız...

MUSTAFA

Ben sana bir şey demiyorum artık.

OSMAN

Deme hacı deme. Hadi ben kaçar...

Osman dükkandan çıkar.

SAHNE 16 EV

İÇ/SABAH

Mustafa evde hazırlanıyordu. Eli ayağına dolaşmıştır.
Heyecanlıdır. Tıraş olur aynaya bakmadan. Sonra saçını
başını düzeltmeye başlar ama durur.

Bir dolabın içinden pis bir ayna çıkarır. Onu biraz temizler. Sonra ayna karşısına geçer. Memnuniyetsiz bir şekilde kendine bakar. Hazırlanmaya devam eder.

SAHNE 17 DÜKKAN

İÇ/SABAHA

Mustafa dükkana gelir. Oldukça temiz ve bakımlıdır. Ayakkabılarını çıkarır. Temizlemeye başlar. Bir yandan konuşmaktadır.

MUSTAFA

Dostlar bana şans dileyin bugün
önemli bir gün benim için. Öyle
bakmayın tamam ben de biliyorum.
Heyecanlıyım. Uzun zamandır biri
ile buluşmuyorum. Ondan... Yoksa
ben gayet sakin bir insanım
biliyorsunuz.

Bir yandan ayakkabılarını temizlemeye devam ediyordur. Ayakkabıları tertemiz olur. Düzgünce giyer. Dükkandan çıkar.

SAHNE 18 CAFE

İÇ/ÖĞLE

Mustafa kafeye gelir. Kapı kapalıdır. Kapıyı çalar. Almıla kapıyı açar.

ALMILA

Hoş geldin. Eee... Kolonyan nerede?

MUSTAFA

Ne, ne kolonyası?

ALMILA

Bu kadar şıkır şıkır gelmişin,
sanki istemeye gelmiş gibi.

MUSTAFA

Yok yani ben biraz...

ALMILA

Peki tamam heyecanlanma şaka
yapıyorum. Alış şakalarım sen...

MUSTAFA

Biraz zor olacak...

ALMILA

İnsan isteyince her şey olur. Neyse
sen şöyle geç ben sana kahve
hazırlayayım. Sütlü mü sade mi?

(CONTINUED)

MUSTAFA

Sütlü olursa memnun olurum. Hatta sadece süt alsam?

ALMİLA

Sadece süt mü? Ahaha annemin bahsettiği sadece süt içen o ilginç adam sendin demek.

MUSTAFA

Annen beni mi anlattı sana.

ALMİLA

Eh biraz konuştuk tabi. Gerçi bunu daha önce söylemişti.

MUSTAFA

Ne demişti?

ALMİLA

İşte hep süt içen bi adam var demişti.

MUSTAFA

Anladım.

Almila sütünü getirmek için değnekle tezgaha doğru yürür. Bu esnada Mustafa'nın gözü Almila'nın ayaklarına takılır. Ayağında ayakkabı yoktur. Ayakkabı yerine bez parçalarından salaş bir şeyler yapmıştır. Almila sütü getirirken Mustafa'nın ayaklarına baktığını görür.

ALMİLA

Ne o pek bi baktın ayaklarıma?

MUSTAFA

Şey ayakkabı yok.

ALMİLA

Ben ayakkabı giymem, hatta ayakkabılardan nefret ederim.

MUSTAFA

Peki bunlar ne?

ALMİLA

Bunları kendim yaptım. Bez parçaları. Nasıl güzel mi?

MUSTAFA

Yani... Evet güzel ama ayakkabı giysen daha iyi değil mi?

ALMİLA
Değil...

MUSTAFA
Peki...

ALMİLA
Bu konuyu es geçelim mi şimdilik?
Sen neler yapıyorsun? Yani dükkan
dışında...

MUSTAFA
Hiç. Yani dükkan dışında bi' buraya
gelirim.

ALMİLA
Burada da süt içersin...

MUSTAFA
Ee.. Evet...

ALMİLA
Bi' dakika bi' dakika. Hakketen bir
şey soracağım. Neden süt? Yani özel
bi sebebi yoksa...

MUSTAFA
Yoo... Özel bi' sebebi yok aslında.
Küçükken bir film izlemiştim.
Filmin başrol oyuncusu hep süt
içiyordu. Oradan öyle aklımda
kalmış...

ALMİLA
Dur bi' saniye. Filmde hani bi'
kiralık katil vardı. Küçük bir
kızla arkadaş oluyordu bunlar...

MUSTAFA
Ha evet öyle birşeydi evet...

ALMİLA
E tamam. Leon'du filmin ismi.

MUSTAFA
Sever miydin sen de?

ALMİLA
Sevmem mi yaa? Bayılırdım. Kaç kere
izlediğimi hatırlamıyorum bile...

MUSTAFA
Güzel filmdi...

ALMİLA
Evet ya sonunda ne ağlamıştım. Ama hakketen adam sadece süt içiyordu ya. Sen de ondan etkilendin ve sadece süt içiyorsun öyle mi?

MUSTAFA
Evet...

ALMİLA
İlginç bi' adamsın sen...

Almila ile Mustafa birbirlerine bakarlar. İkisinin de gözleri birbirine kenetlenmiş gibidir. Fonda güzel bir şarkı çalmaktadır. Tam bu esnada içeriye bir adamla bi' kız girer.

SIBEL
Canııııımm... Almila'mmm. Bak biz geldik.

ALMİLA
Ah hoş geldiniz.

SIBEL
Kuzum telefonlarına neden bakmıyorsun ama. Bak Onur da seni görmek istedi. Beni aradı. Ben de dedim bizimki herhalde kafededir diye.

ONUR
Selam Almila. Na'ber?

ALMİLA
İyidir. Sen nasılsın?

ONUR
Ben de iyidir.

Sibel ve Onur, Mustafa'ya bakarlar...

ALMİLA
Ah pardon tanıştırmayı unuttum. Bu Mustafa, Sibel ve Onur arkadaşlarım...

SIBEL
Eh memnun oldum.

MUSTAFA

Ben de...

Onur, Mustafa'dan haz etmemiştir. Ters bakmaktadır.

ONUR

Arkadaş nereden?

ALMİLA

Şey annemin bir arkadaşı. Daha doğrusu müşterisi... Karşı sokakta bi' dükkanı var.

ONUR

Hee ne dükkanı bu?

MUSTAFA

Ayakkabı bakım...

ONUR

Ha bi nevi boyacısın yani...

MUSTAFA

Pek öyle sayılmaz. Ayakkabıları onarırım, boyarım, cilalarım, bakımını yaparım. Yani mümkün olduğunca çok yaşatmaya çalışırım onları.

ONUR

Ahaha yahu adam alt tarafı ayakkabıcı tamircisi ama zannedersin onlara şiir yazıyor...

ALMİLA

Onur...

ONUR

Ne var kızım ya...

MUSTAFA

Neyse ben kalkayayım artık.

ALMİLA

Dursaydın birazcık daha...

MUSTAFA

Yok durmasam daha iyi...

ALMİLA

Sütünü içseydin bari...

MUSTAFA
Görüşürüz...

ALMİLA
Peki.

Mustafa kafeden çıkar. O sırada Onur hala dalga geçmeye çalışmaktadır.

ONUR
Ahaha. Adam bi' de gelmiş süt
içiyor yaa. Böyle silik tipler var
ya işte tam süt oğlan olur bundan
ahaha...

Almila hışımla Onur'a döner.

ALMİLA
Onur... Biraz fazla olmuyor musun?
Bak üzüldü adam. Yaptığın düpedüz
saygısızlık.

ONUR
Kızım sana da bi' haller oldu ha...

SIBEL
Onur yeter artık ama...

ONUR
Amaaan siz de yaaa...

SAHNE 19 DÜKKAN

İÇ/ÖĞLE

Mustafa dükkana girer. Son derece üzgündür. Yerine geçer.
Etrafına bakar. Ayakkabılara bakar.

MUSTAFA
Doğru söylüyor aslında... Ben kimim
ki? Ayakkabılarıyla konuşan bir
adam. Deli derler adama be.

MUSTAFA
Ne bakıyorsunuz be siz de! Diliniz
yok öyle bakın sadece... Bir şeyler
söyleyecekseniz söyleyin.

Ayağa kalkar ayakkabıların yanına gider. Bir çiftini eline alır.

MUSTAFA
Konuşsanıza! Neden susuyorsunuz?
Bir şeyler söyleyin. Sizin için
(MORE)

(CONTINUED)

MUSTAFA (cont'd)
önemli olduğumu, ben olmadan
yaşayamayacağınızı söylesine...

Ayakkabıları yere fırlatır...

MUSTAFA
Al işte... İstersem bunu da yaparım
size...

Tam bu esnada içeri Osman girer.

OSMAN
Oğlum dur sakın ol. Ne yapıyorsun
yahu? Neyin var?

MUSTAFA
Yok bir şey...

OSMAN
Ya arkadaş bir günün bi' gününe
tutmuyor. Dün geldim ne kadar
mutluydun. Bugün geldim ortalık
darma duman. Neyse gel otur şöyle
sakinleş...

Osman, Mustafa'yı sakinleştirip oturtur.

OSMAN
Heeh... Şöyle bir kendine gel de
anlat bakalım ne oldu?

MUSTAFA
Bir şey yok...

OSMAN
La olm çıldırtma len adamı. Anlat
işte ne oldu?

MUSTAFA
Şu kafedeki kız...

OSMAN
Hani sakat olan?

MUSTAFA
Evet. Onunla buluştum bugün kafede.

OSMAN
Vay vay vay... Yere bakan yürek
yakan Mustafa desene. Eee...

MUSTAFA

Neyse güzelce konuşuyorduk,
anlatıyorduk falan. Derken
arkadaşları geldi bunun kafeye. Bir
kız bir erkek...

OSMAN

Ne kız mı? Güzel miydi? Nasıldı?

MUSTAFA

Oğlum bırak şimdi kızını dur. Neyse
bunlar geldi ama nedense çocuk bana
ters ters bakıyor. Tanıştırdı bizi.
Sonra çocuk beni aşağılamaya falan
başladı...

OSMAN

Nasıl aşağılıyor?! Kim ki lan o?!
Ümüğünü sıkarım kim lan o lavuk?!

MUSTAFA

Ben de çok sinirlendim ama işte
Almila'ya yanlış tanıtmak istemedim
kendimi. En iyisi çıkıp gitmek diye
düşündüm.

OSMAN

Oğlum var ya ben orada olacaktım.
Ağzını burnunu dağıtırdım o
pezevenğin. Kimmiş lan o?

MUSTAFA

Bilmem eski arkadaşlarıymış
sanırım...

OSMAN

Sikerim öyle eski arkadaşı. Bir
daha göreyim var ya...

MUSTAFA

Neyse ya öyle işte ona canım
sıkıldı...

OSMAN

Boş ver be oğlum. Salla gitsin.
Üzme kendini...

Mustafa bir süre düşünür ayakkabılara bakarak...

MUSTAFA

Osman, sence ben değersiz biri
miyim?

OSMAN

O ne demek öyle yahu? Değerlisin lan tabi...

MUSTAFA

Bazen öyle bir an geliyor ki... N'apıyorum ben burada diye düşünüyorum...

OSMAN

E oğlum ben de düşünüyorum onu. Hem de her gün. Bırakayım şu oyunculuk hayallerini köyüme döneyim. Ohh mis gibi hava, yemek bol, su kaynağından. Bak şimdi beni de azdırdın ha. Bi gitsek ya şöyle kırlara. Şöyle 2 fıstığı da yanımıza alırız falan...

MUSTAFA

Oğlum 2 dakika sürmedi konuyu buraya bağlaman...

OSMAN

Ne var be oğlum. Şşş... Onu bunu geç de akşam bi' hatunla karşılaştım offf kız akıyor akıyor...

MUSTAFA

Ee... Geçen internetten tanıştığın vardı. Ne oldu O'na?

OSMAN

Hangisi ya?

MUSTAFA

Hani şu güllü fotoğrafı olan...

OSMAN

Heee onu mu diyorsun. Abi adaş çıktık onla...

MUSTAFA

Nasıl yani?

OSMAN

Bildiğin adaş la. Travestiymiş bu. Eski ismi de Osman'mış iyi mi?

MUSTAFA

Ciddi misin sen?

OSMAN

Ama görsen travesti demezsin. Bi' içim su.

MUSTAFA

Ee sonra ne oldu?

OSMAN

Ne olacak oğlum. 2 Osman buluşmuşuz bi de sevgili mi olacaktık. Neyse gene konuştuk falan keyifliydi. Ama o kadar işte...

MUSTAFA

Bu da mı gol değil be Osman?

OSMAN

Ooo paşam bakıyorum keyfin yerine geldi valla. Benle geç dalganı. Neyse bu seferlik affettim.

Bu esnada içeriye mahallenin muhafazakar esnafı Muharrem Bey girer.

MUHARREM BEY

Selamun aleykum...

OSMAN

Aleykum selam Muharrem abi gel buyur.

MUSTAFA

Hoş geldin Muharrem abi...

MUHARREM BEY

Hoş bulduk, hoş bulduk. Len Osman gene orada burada içip içip dağıtmıyon dmi len?

OSMAN

Yok be abi. Ne içkisi. Dilime sürmem. Arada sırada arkadaşlar arasında öyle...

MUHARREM BEY

Len tamam bırak zırvalamayı. Mustafa şu benim ayakkabılara bi' bakıver be yiğenim. Tabanı açılır gibi...

MUSTAFA

Hemen bakayım abi. Sen otur ne söyleyeyim sana. Ne içersin?

MUHARREM BEY

Yok sağ ol bir şey içmem. Çabucak hallet de dükkanı çırağa bıraktım.

MUSTAFA

Peki abi.

OSMAN

Eee... Hadi ben de kaçayım. Setler beni bekler. Hadi görüşürüz.

MUSTAFA

Tamam Osman görüşürüz...

MUHARREM BEY

Bu tam fırlama oldu başımıza valla günah anasına babasına yazık. Bi' iş yapsa bir şey demeyeceğim aylak aylak dolaşıyor.

Mustafa bir şey demeden ayakkabıları onarmaya devam eder.

MUHARREM BEY

Eee Mustafa. Sen ne yapıyorsun?

MUSTAFA

Nasıl abi?

MUHARREM BEY

Ee artık yaşın geldi. Yok mu şöyle helal süt emmiş bi' kız seni evlendirelim.

MUSTAFA

Yok abi benim o tarafta gözüm...

MUHARREM BEY

Olur mu ya. Şöyle eli ayağı düzgün, senin arkandan koşturacak, destek olacak, helal süt emmiş bi kadın lazım sana...

Mustafa ses çıkarmadan kafasını sallar ve işine devam eder.

MUHARREM BEY

Neyse... Ne diyecem sana. Şu Rum karısının oraya çok takılıyormuşsun sen.

MUSTAFA

Anlamadım. Nereye?

MUHARREM BEY

Şu kafe midir nedir? Oraya işte...

MUSTAFA

Hıı...

MUHARREM BEY

Valla ne diyeyim. Hiç hoşuma gitmiyor orası. Tek başına kadın. Bir de içki de satıyormuş duyduğum kadarıyla. Kim bilir daha neler dönüyor içeride...

MUSTAFA

Yok abi öyle bir yer değil orası. O kadın da düşündüğün gibi biri değil.

MUHARREM BEY

Ah Mustafa sen bilmezsin bunları. Bunlar var adamı bi' cebinden sokar diğer cebinden çıkarır. Ne kurnazdır onlar bilmem mi...

Mustafa hızlıca ayakkabıyı bitirir...

MUSTAFA

Buyur abi. Hazır...

MUHARREM BEY

Heh bakayım. Ooo tamam sapasağlam olmuş. Ellerine sağlık. Baban da böyleydi işte. İşini hızlıca düzgün bir şekilde yapardı. Müşterisini mutlu ederdi. Allah rahmet eylesin güzel adamdı severdim babanı...

MUSTAFA

Eyvallah abi.

MUHARREM BEY

Neyse borcum ne kadar?

MUSTAFA

Bir şey istemez abi.

MUHARREM BEY

Yahu olur mu öyle şey? Al bakayım şu parayı. Al al... Heeeh tamam. Allah'tan burası dedenden kaldı da yoksa sen böyle çalışarak bırak para kazanmayı buranın kirasını bile ödeyemezdin. Bu iş zaten öldü.

(MORE)

(CONTINUED)

MUHARREM BEY (cont'd)
Millet ayakkabısı eskidi mi hiç
uğraşmıyor. Gidiyor yenisini
alıyor. Neyse haydi hayırlı işler
olsun...

Mustafa düşünceli bir şekilde ayakkabılara bakmaktadır...

SAHNE 20 SOKAK

DIŞ/AKŞAM

Mustafa dükkanı kapar. Yürümeye başlar. Kafenin önüne gelir.
Bir süre düşünür. Kafeye girmeden yoluna devam eder.

SAHNE 21 EV

İÇ/AKŞAM

Mustafa evine gelir. Akşamüstü olmuştur. Üstünü değiştir.
Etrafı biraz toparlar. Sofra hazırlar. Mutfağa geçer.
Patates alır eline soymaya başlar. O esnada kapı çalar.
Mustafa kapıya doğru yürür. Kapıyı açar. Gelen Almıla'dır.
Mustafa son derece şaşkındır...

ALMİLA

Beklemiyordun beni dmi?

MUSTAFA

Ne yalan söyleyeyim, çok şaşırdım.

Bir sessizlik olur. Mustafa Almıla'ya bakmaktadır.

ALMİLA

Eee... İçeri davet etmeyecek misin
beni?

MUSTAFA

Ha tabi buyur...

Almila içeriye doğru geçer. Mustafa da peşinden...

MUSTAFA

Kusura bakma etraf biraz dağınık.
Ben de yeni geldim. Bir şeyler
hazırlıyordum yiyecek. Aç mısın?

ALMİLA

Bilmem belki yerim...

MUSTAFA

E tamam öyleyse mutfağa geçelim.

Almila, Mustafa'nın koluna girer. Mutfağa doğru yavaşça
geçerler.

ALMİLA
Ne yapıyorsun?

MUSTAFA
Patates kızartacaktım. Sever misin?

ALMİLA
Patates mi? Mmmm... En sevdiğim yiyecek desem.

MUSTAFA
Ben de çok severim patatesi. Hem yemesi güzel. Hem de hayatla olan ilişkisini severim.

ALMİLA
Kimin?

MUSTAFA
Patateslerin...

ALMİLA
Neyle ilişkisi? Hayatla mı?

MUSTAFA
Evet...

ALMİLA
He topraktan gelir falan o yüzden mi...

MUSTAFA
Tam öyle değil. Bak şimdi madem sordun anlatayım...

Patatesler bize, daha doğrusu yaşama çok benziyor...

ALMİLA
Nasıl yani?

MUSTAFA
Şöyle ki... Patatesi soyarsın. Yıkayıp kurularsın ama biraz nemsek kalır genelde.

Sonra tavayı hazırlarsın. Yağı biraz kızdırırsın patatesleri kızartmak için. Sonra tavanın içine atarsın topluca.

ALMİLA

Eee?

MUSTAFA

Eeesi nemsek olduğu için genelde çoğu patates birbirinden ayrılmazlar. Böyle yumak şeklinde topluca pişmeye çalışırlar. Tabi yapışık, içe dönük kısımları tam pişmez, sert kalır. Ispatula veya çatal yardımıyla falan ayırman gerekir. Ancak öyle iyi pişirebilirsin.

ALMİLA

Hıı... Peki...

MUSTAFA

Ama bir de ilk tavaya attığında gruptan ayrı, yalnız pişen patatesler olur. Yalnızdır ama onların her yanı nar gibi kızarır.

ALMİLA

Hee peki...

MUSTAFA

Ama şöyle bir şey var. Tavanın içinde çok yalnız kalırsa en önce o yanar...

ALMİLA

Ya Mustafa bir şey diyeceğim ama kızmayacaksın.

MUSTAFA

Tabi rica ederim. Ne kızması. Söyle lütfen.

ALMİLA

Ya sen sanırım kafanı bir yerlere vurdun ya da çok acıktın bundan böyle konuşuyorsun...

MUSTAFA

Neden böyle dedin?

ALMİLA

Yahu alt tarafı patates kızartacaksın felsefe yazdın be daha ne olsun? Başka yeteneklerin de var mı bunun gibi?

MUSTAFA

Evet bir de hamam böceğine yazdığım şiir var. Dinlemek ister misin?

ALMİLA

Yok canım yemek yiyeceğiz almayayım şimdi hamam böceği falan...

MUSTAFA

İyi peki. Bunlar kızarmak üzere. Sen masaya geç ben getiriyorum...

Almila yavaş yavaş masaya doğru geçer. Bir yandan etrafa bakar. Gözü ayna aramaktadır. Saçını başını düzeltmek ister ama evde kendini görebileceği hiç bir şey yoktur.

ALMİLA

Mustafa... Aynan nerede?

MUSTAFA

Şey ayna mı? Ee... Kırıldı. Yenisini almadım.

ALMİLA

He anladım. Neyse...

Mustafa masaya patatesleri getirir.

MUSTAFA

Patatesler pişti. Yanına da ayran ister misin?

ALMİLA

Olur.

İçeri gider ayran getirir. Masaya oturur.

MUSTAFA

Huh... Hadi bakalım afiyet olsun...

Almila ve Mustafa keyifle yemeklerini yemektedir.

MUSTAFA

Kusra bakma. Çok ani oldu gelmen.

ALMİLA

Yok yahu asıl sen kusra bakma. Öyle çat kapı geldim.

MUSTAFA

Sahi sen nasıl buldun benim evimi? Yoksa beni mi takip ettin?

ALMİLA

Heee ajanım ya ben çok güzel takip ederim bu ayakla.

MUSTAFA

Ee... Yani?

ALMİLA

Ya o gün öyle çekip gittin ya. Ben çok üzüldüm. Seni arayacaktım ama telefonun yoktu. Bugün tam dükkanına gelmeyi düşünüyordum senin bir arkadaşın geldi kafeye...

MUSTAFA

Allah Allah kim acaba?

ALMİLA

Böyle fırlama bir tip.

MUSTAFA

Heee fırlamaysa Osman'dır. Ne dedi sana?

ALMİLA

İşte senden biraz bahsetti. Sonra Onur'u falan sordu.

MUSTAFA

Eee sen ne dedin?

ALMİLA

Bilmiyorum falan dedim sorun çıkmasın diye. Sonra seni sordum. Burada oturduğunu söyledi.

MUSTAFA

Şimdi anlaşıldı...

ALMİLA

Kafenin önüne geldiğini gördüm. Bekledin ama girmeyince ben de geldim...

MUSTAFA

Evet. Aslında kafeye girecektim ama ayaklarım geri geri gitti. Ben de eve geldim.

ALMİLA

Neyse iyi yapmış ayakların. Ben de sana geldim işte...

MUSTAFA

Evet ya hiç aklımızda yokken
beraber patates yiyoruz.

ALMİLA

Evet aynen. Ha bi de patatesler
üzerine felsefe bile yaptın ayak
üstü.

MUSTAFA

Dalga geçme bak.

Küçük kızarmış bir patatesi eline alıp Mustafa'ya gösterir.

ALMİLA

Şimdi bu nar gibi kızarmış patates
sen mi oluyorsun?

MUSTAFA

Bilmem. Henüz o kadar kızardığımı
söyleyemem.

ALMİLA

He... Dur o zaman ben şimdi bunu
ısırdım ne oldu?

MUSTAFA

Yarısı gitti...

ALMİLA

Eee... Senden de mi bir şeyler
eksildi...

MUSTAFA

Demek ki...

ALMİLA

He sevdim bunu yahu. Ben mesela
bunun hepsini yedim. Ne oluyor?
Hayat sona mı eriyor?

MUSTAFA

Böyle düşününce öyle oluyor. Ama
patates tam anlamıyla yok olmuyor
içimizde...

ALMİLA

Nasıl yani?

MUSTAFA

E bu patatesler mideden sonra
nereye gidiyor?

ALMİLA

Ay of tamam anladım. Tuvalete gidiyoruz o yüzden de d'mi?

MUSTAFA

Evet bu durumda reenkarnasyonu kanıtlamış oluyoruz değil mi?

ALMİLA

Ahaha... Evet.

Almila ve Mustafa gülerler. Sonra yavaşça susarlar. Birbirlerine bakmaya başlarlar.

ALMİLA

Komik bi' adamsın sen Mustafa. Ama ne yalan söyleyeyim ilk başta hiç böyle biri olacağını düşünmemiştim.

MUSTAFA

Nasıl düşünmüştün?

ALMİLA

Ne bileyim yani. Sen de öküzün teki olabilirdin.

MUSTAFA

Teşekkür ederim ya...

ALMİLA

Yok yahu şimdi demiyorum. Seni tanıdığıma sevindim.

MUSTAFA

Ben de...

Bir süre susarlar, kaçamak bakışlarla patateslerini bitirirler.

ALMİLA

Of ben doydum. Eline sağlık...

MUSTAFA

Ayağıma da sağlık dmi?

ALMİLA

Onlara niye. Yoksa?

MUSTAFA

E yok yani onlar sayesinde bu masaya taşıdım onları...

Mustafa bir pot kırmıştır. Almila kendi ayaklarına bakmaktadır. Mustafa bunu fark etmiştir...

MUSTAFA

Şey aslında öyle demek istemedim.

ALMİLA

Yoo birşey yok merak etme.
Alışkınım ayaklarla yapılan
esprilere... Neyse ben kalkayım geç
oldu.

MUSTAFA

Biraz daha otursaydın. Çay
demlerdik?

ALMİLA

Yok gideyim. Annem bekler...

MUSTAFA

Peki sen bilirsin.

Kapıya doğru yürürler. Almila Mustafa'ya dönerek...

ALMİLA

Geçen günkü olayla ilgili kendim
adına özür dilerim. Buraya aslında
onun için gelmiştim...

MUSTAFA

Yok önemli değil. Olur öyle
şeyler...

ALMİLA

Peki kendine iyi bak.

MUSTAFA

Sen de...

Kapı kapanır.

SAHNE 22 DÜKKAN

İÇ/GÜN

Mustafa ertesi gün yine ayakkabıların başındadır. Islık
çalarak ayakkabıları temizliyordur. İçeriye sırtında gitarı,
simsiyah kıyafetler giyen metalci Anıl girer.

ANIL

Mustafa abi naber?

MUSTAFA

İyidir be Anıl ne olsun. Sen
nasılsın?

(CONTINUED)

ANIL

Abi benden de iyilik de. Akşam sahne var. Şu ayakkabı fena vurmaya başladı bir bakıversen.

MUSTAFA

Bakayım tabi...

ANIL

Eyvallah.

ANIL

Osman abiyi gördüm geçen.

MUSTAFA

He ne yapıyordu kerata?

ANIL

Takılıyordu yapsın. Sanırım bi' kıza asılıyordu yine de kız yüz vermiyordu buna...

MUSTAFA

Klasik Osman sendromu desene...

ANIL

Aynen abi...

Derken bu sefer de içeriye son derece mülayim bir tip olan Elvan girer.

ELVAN

Kolay gelsin abi...

MUSTAFA

Sağ olasın Elvan hoş geldin...

ELVAN

Müsait miydin abi?

MUSTAFA

Anıl'ın bir işi var. Onu hallediyorum şimdi bitmek üzere...

Elvan ve Anıl birbirine hiç haz etmeyen şekilde bakmaktadırlar...

MUSTAFA

Hah işte tamam. Al bakalım Anıl kardeş...

ANIL

Ooo eyvallah abi. Çok rahatladım
valla ya süpersin. Borcum ne kadar?

MUSTAFA

Lafı olmaz kardeşim sen keyfine
bak.

ANIL

Yok abi olmaz öyle. En azından
benim sahneye gelince bir güzel
ağırlayayım seni olur mu?

MUSTAFA

Hah tamam o olur işte.

ANIL

Ok o zaman abi. Haydi kolay
gelsin...

MUSTAFA

Sağ ol...

Elvan çıkıncaya kadar Anıl'ı izler. O dükkandan çıktıktan
sonra konuşmaya başlar.

ELVAN

Abi kusra bakma ama bu satanist
kılıklılarla amma samimi
konuşuyorsun ha. Öyle kardeşim
falan...

MUSTAFA

Elvan'cım. Bence o şekilde düşünme.
Dış görünüş aldatıcıdır. Sen içine
bak insanın. Bak ne güzel demiş
Mevlana 'Bir ben var benden içeri'
diye...

ELVAN

Ya tamam abi haklısın da güven
olmaz bu tiplere ben diyeyim. Valla
oracıkta kesiverirler bunlar
adamı...

MUSTAFA

Sen çok haber izliyorsun sanırım.
Neyse senin ne vardı?

ELVAN

Hee konuşmaya daldık söyleyemedim.
Abi benim şu topuk çıkıyor. Daha da
yeni aldım he...

MUSTAFA

Dur bakalım...

O esnada Osman girer içeri. Elvan'a şöyle bir bakar geçer.

OSMAN

Naber usta?

MUSTAFA

İyidir be Mustafa. Ne olsun senden na'ber?

OSMAN

İyi diyelim iyi olalım.

Osman Elvan'a biraz ters bakmaktadır. Mustafa durumu anlar...

MUSTAFA

Elvan'cım bunun işi biraz uzun. Dilersen yarın uğra al.

ELVAN

Olur abi benim için de iyi olur. Yarın uğrarım ben. Hadi Allah'a emanet...

Elvan dükkandan çıkar. Osman hemen konuşmaya başlar...

OSMAN

Uyuz oluyorum şöyle tiplere ha. Var ya az daha kalsa dalacaktım.

MUSTAFA

Adam ne yaptı oğlum sana. Öyle sakince oturuyordu.

OSMAN

Tipi gıcık abicim...

MUSTAFA

Yahu herkes de birilerine gıcık oluyor bugün hayırdır yahu...

OSMAN

Neyse onu bunu bırak da... Gelirken senin kızını gördüm.

MUSTAFA

Benim kız kim?

OSMAN

Oğlum kaç tane kız var senin.
Almila işte...

MUSTAFA

Almila mı? Nerede gördün?

OSMAN

Moda'da çay bahçesinde yalnız
başına oturuyordu.

MUSTAFA

Hadi canım...

OSMAN

Heee... Öyle dalmış bakınıyordu.

Mustafa ayağa kalkar. Hızlıca dükkandan çıkar...

MUSTAFA

Osman dükkân sana emanet...

SAHNE 23 SAHİL ÇAY BAHÇESİ

DIŞ/ÖĞLE

Mustafa nefes nefese çay bahçesine gelir. Bakınmaya başlar. Derken Almila'yı görür. Tek başına uzaklara doğru düşünceli bir şekilde bakıyordur. Mustafa yavaşça yanına yaklaşır.

MUSTAFA

Merhaba oturabilir miyim?

ALMİLA

Ah. Mustafa. Tabi buyur.

MUSTAFA

Ne oldu keyfin yok gibi...

ALMİLA

Hiiiç düşünüyorum öyle... Beni nasıl buldun? Tesadüf mü yoksa?

MUSTAFA

Eeee... Şey hava almaya çıkmıştım.
Tesadüf işte...

Mustafa'nın bir gözü yine Almila'nın ayaklarındadır. Ayaklarında püskül püskül bez parçaları vardır.

ALMİLA

Ben normalde dolaşmam pek dışarıda.

(CONTINUED)

MUSTAFA

Ben de çok sevmem. Genelde gün boyunca dükkanda otururum zaten...

ALMİLA

Ayakkabıların ve sen. Ayrılmaz bir dünya...

MUSTAFA

Ayakkabılar aşklar gibidir demiş Can abi. Bence daha fazlası, hayat gibidir ayakkabılar...

ALMİLA

Hah yine patatese bağladın olayı...

MUSTAFA

Eheh yok ama onlar da hayat gibi geliyor bana. Bizim yaşadığımız her şeyi yaşarlar mesala dmi? Doğarlar, yaşarlar, çok yaşlanınca da atılırlar. Kimisi yolculuk eder, kimisi çok gezer, kimisi hiçbir şey yapmadan evde öylece durur. Sonra birlikte oldukları kişiler olur, başka ayakkabılar gelir yanlarına, bazıları terk edilirler...

ALMİLA

Kimisi de sakat kalırlar değil mi?

MUSTAFA

(Endişeyle) Eee...

ALMİLA

Neyse çay içer misin? Burada süt yok.

MUSTAFA

Olur.

ALMİLA

Ayakkabına da söyleyeyim mi? O da içer mi?

MUSTAFA

...

ALMİLA

Ya kusruma bakma bazen şakanın dozunu kaçırıyorum. Ama sen de çok seviyorsun ayakkabıları.

MUSTAFA

Onlar benim için çok önemli.
Dedemden kaldı bu iş bana ama
küçüklükten beri içinde olduğum
için çok bağılıyım. Onlar benim
ailem, işim, yalnızlığım aynı
zamanda şansım oldular...

ALMİLA

Şansın mı?

MUSTAFA

O bulduğum pembe ayakkabılar
olmasaydı seninle tanışabilir
miydin mesela?

ALMİLA

Eee evet haklısın. Ama ben nefret
ederim ayakkabılardan. Hele o pembe
ayakkabılar. Özellikle beni bu hale
getiren o pembe ayakkabılardan. En
güzel yıllarımı tekerlekli
sandalyede geçirmeme sebep olan,
şimdi de beni bu değneklere mahkum
eden...

MUSTAFA

Almila... Annen değneksiz yürümek
için bir şansın olabileceğini
söyledi. Neden denemiyorsun?

ALMİLA

(Bir anda surat ifadesi
değişir.)

Denesem ne olacak? Hayatımda ne
değişecek. O geçen yıllar geri mi
gelecek. Hem nereden çıktı şimdi
bunu sormak? Ne oldu eğer sen
yürürken sana yetişemem diye mi
korktun. Yoksa yanında sakat bir
kızla görülürsün diye mi çekindin?
Belki seninle dalga geçerler diye
mi korkuyorsun?

MUSTAFA

Bak ben öyle demek istemedim. Yani
ayakkabılardan nefret edip, bu
değneklere kendini mahkum etmen
biraz garip...

ALMİLA

Tabi ki nefret edeceğim. Görmüyor
musun beni ne hale getirdiler?

MUSTAFA

Seni bu hale getiren ayakkabılar mı sence? Sence senin hiç suçun yok mu? O ayakkabıları giyip, koşturan çocuk kimdi peki?

ALMİLA

Sen... Sen ne cüretle bana bunu söylersin?

MUSTAFA

Ben...

ALMİLA

Ne zannediyorsun kendini?! Ne kadar pis bir insanmışsın sen! Ben de seni ciddiye alıp konuşuyorum. İğrenç herifin tekisin...

MUSTAFA

Ben...

ALMİLA

Yeter dinlemek istemiyorum seni. Görmek de istemiyorum, duymak da istemiyorum!

MUSTAFA

Almila...

ALMİLA

(Bağırarak)

Yeter! Yalnız bırak beni!

MUSTAFA

(Ayağa kalkarak)

Nasıl istersen...

Mustafa gider. Almila yalnız kalır. Etrafı donuk gözlerle izlemeye başlar. Kendi kendine söylenmektedir.

ALMİLA

Aptal ben ya. Ayakkabılarla kafayı yemiş birisiyle ne işim olur ki benim...

Söylenmeye devam eder. Bu esnada gözüne küçük bir kız çocuğu takılır. Kızın ayakları çıplaktır ve üşümektedir. Almila önce izler küçük kızını. Sonra ayaklarına bakar. Soğuktan mosmor olmuştur neredeyse. Yerinden doğrulur. Az ötede ayakkabı satan bir dükkan bulunmaktadır. Oraya doğru gider. Almila oradan bir ayakkabı alır.

(CONTINUED)

ALMİLA

Pardon. Şu küçük pembe ayakkabıları
alabilir miyim?

Küçük pembe ayakkabılar... Uzun süredir tutmadığı bir şeydir
ayakkabı. Zor gelir eline almak ama yine de tutar. Sonra da
gider küçük kıza verir. Kız çok mutlu olur. Almila'ya
sarılır. Sonra da konuşmaya başlarlar...

KÜÇÜK KIZ

Teşekkür ederim abla.

ALMİLA

Bir şey değil tatlı kız...

KÜÇÜK KIZ

Abla. Senin ayakkabıların nerede
peki?

ALMİLA

Benim ayakkabılarım yok.

KÜÇÜK KIZ

İstersen nöbetleşe giyelim. Benim
ayağım ısınınca sana vereyim. Sonra
sen ısındıktan sonra bana verirsin.
Olur mu?

ALMİLA

(Gülümseyerek)

Yok yok, bunları sen giy. Benim de
pembe ayakkabılarım var merak
etme...

SAHNE 24 DÜKKAN

İÇ/GÜN

Mustafa hışımla dükkana girer. Zeynep de dükkandadır. Osman
içeride son ses müzik açmış müzik dinlemektedir. Zavallı
Zeynep öylece oturmakta ve Osman'a bakmaktadır.

MUSTAFA

Osman ne yapıyorsun oğlum kıs şunun
sesini biraz...

OSMAN

Yahu bana da Ferdi babanın müziğini
kıştırıyorsun ya helal olsun
sana...

Osman müziği kısar...

(CONTINUED)

ZEYNEP

Hoş geldin Mustafa abi...

MUSTAFA

Sen de hoş geldin Zeynep. Hayırdır?
Herşey yolundadır inş.

ZEYNEP

Yolunda yolunda abi... Annem sarma
yolladı, bir de çok teşekkür etti
ayakkabılar için...

MUSTAFA

Rica ederim. Ne zahmet etti, sağ
olsun...

ZEYNEP

Neyse ben çıkayım. Görüşürüz
Mustafa abi...

MUSTAFA

Görüşürüz Zeynep'cim...

Zeynep Osman'a ufak bir bakış atar. Usulca dükkandan
çıkartır...

OSMAN

Heh be hacı neredesin ya? Beni şu
ezik kızla baş başa bırakıyorsun.
Sesine bile uyuz oluyorum kızın...

MUSTAFA

O yüzden mi son ses müzik açtın?

OSMAN

Heee...

OSMAN

Hayırdır yüzünden düşen bin parça.
Bir problem mi oldu yenge hanımla?

MUSTAFA

Ne yengesi Osman ya.

OSMAN

Eee... Ne oldu anlatsana abicim.

MUSTAFA

Tartıştık...

OSMAN

Aa... Neden oğlum ne oldu?

(CONTINUED)

MUSTAFA

Ya kız değneksiz yürüyebilme, hatta koşma şansı var. Ama sırf ayakkabılardan nefret ettiği için denemiyor...

OSMAN

Ayakkabılardan nefret ettiği için mi? Neden ki?

MUSTAFA

Küçüklüğünde annesinin ayakkabısını giymiş bu. Sonra dışarı çık sen ayakkabı topuğu kırıl, düş... En güzel yıllarını tekerlekli sandalyede geçirmiş... Ayakkabıları suçluyor bu yüzden...

OSMAN

Abi birisi ayakkabılarıyla konuşur, diğeri onlara küser. Nasıl bir manyaklığın içine düştüm arkadaş ben?

OSMAN

Neyse hacım ben çıkıyorum. Biliyorsun İşler Güçler beni bekler. Hadi görüşürüz.

SAHNE 25 ALMILA'NIN EVI

IÇ/ÖĞLE

Almila eve gelir. Annesinin odasına doğru yürür. Odaya girip bakınır. Birşeyler aramaya başlar. Her tarafa bakar. Kutular, poşetler... Sonra bir kutu bulur. Kapağı yavaşça açar. İçinde annesinin pembe ayakkabıları vardır. Kutunun içinden ayakkabıları çıkarır. Ayakkabıları camlı tuvalet masasının üstüne koyar ve aynanın karşısına geçer. Önce biraz tereddüt eder. Sonra ayakkabılarla konuşmaya başlar...

ALMILA

Uzun zaman oldu öyle değil mi? (Bir ara aynada kendine, sonra tekrar ayakkabılara bakar.) Uff ne yapıyorum ben?!

Biraz duraksar. Ama sonra konuşmaya devam eder...

ALMILA

Peki tamam. Nasıl olsa baş başayız. Bizi izleyen yok. Konuşalım hadi bakalım...

(MORE)

(CONTINUED)

ALMİLA (cont'd)

Aslında biliyorum sizin bir suçunuz yok ama kendimi suçlamak da istemiyordum. Yaşadığım şansızlığa bir sebep bulmalıyım. En kolay sebep sizdiniz. Ama yanıldım, bunu şimdi fark ediyorum. Benim bunları yaşamamın sebebi siz değildiğiniz. Belki de yaşamam gerekiyordu ve yaşadım...

ALMİLA

Neyse... Daha önce çok denedim yürümeyi. Ama bir türlü başaramadım. Olmadı. Şimdi bir kez daha denemek istiyorum. Bana yardım eder misiniz?

Almila ayağındaki sargıları, bezleri çıkarır. Önce ayaklarını biraz ovuşturur. Sonra güzelce temizler. Ayaklarını leğende bekletir.

Sonra yürümeye çalışır. Ayaktayken değnekleri bırakır ama bıraktığı gibi düşer. Sonra yerinden yine doğrulmaya çalışır. Başaramaz. Değneklerine ulaşmaya çalışır. Değnekleri alır. Yerinden kalkar. Bir daha dener. Sonra bir daha düşer. Tekrar kalkar. Düşer. Yine olmaz...

Sonra ayağa kalkmaya çalışır. Başaramaz. Bir kez daha dener. Ayağa kalkar ama yine olmaz. Kendini zorlar. Yere düşer. Biraz durur tekrar dener, dener, dener...

SAHNE 26 PARK

DIŞ/GÜNDÜZ

Osman dışarıda aylak aylak yürüyordur. Parkın yanından geçerken bir ağlama sesi duyar. Sesin geldiği tarafa doğru bakar. Bir kız iç çeke çeke ağlıyordur. Yanına doğru yaklaşır...

OSMAN

Zeynep?

Zeynep Osman'ın yüzünü görmesini istemediği için kafasını çevirip hemen gözlerini siler.

ZEYNEP

Ah. Merhaba Osman... Ben de gözüme kum kaçmış da...

(CONTINUED)

OSMAN

Bırak şimdi kumu mumu... Niye ağlıyorsun...

ZEYNEP

Yok canım ne alakası var. Neden ağlayayım ki...

OSMAN

Bilmem anlatacaksın ki öğreneceğiz...

Zeynep gözünden akan yaşları silmektedir. Osman dayanamaz. Sarılır teselli etmek için...

OSMAN

Hadi ama ağlama.

O esnada uzaktan durum izleyen tesbih sallayan 3 kişi gelir yanlarına...

1. ADAM

Ne rahatsız ediyon len bağyanı?

OSMAN

Ne rahatsız etmesi yahu?

2. ADAM

Şşş... Bana bak indir o elini.

3. ADAM

Artistik yapma len.

OSMAN

Ne artistiği?

1. ADAM

Sus len. Ver bakayım sen şu cüzdanını kimliğine bakalım. Kimmişsin?

OSMAN

Ne kimliği polis misiniz?

2. ADAM

Ahaha hem de polisin Allah'ıyız lan!

3. ADAM

Sen ufaktan telefonu da çıkar bi amirimizi arayalım.

OSMAN
Bıraksana lan...

Bir itiş kakış başlar...

1. ADAM
Kes lan...

2. ADAM
Lan senin...

3. ADAM
Ver ulan...

Bu esnada Zeynep gelir adamları bir bir çeker.

ZEYNEP
Bana bakın lan! Siz kimsiniz benim
sevgilime saldırıyorsunuz. Gel lan
buraya!

Zeynep adamları birer birer haşat eder. Adamlar pes ederler.
Sonunda kaçarlar...

1. ADAM
Abla tamam bırak bilemedik tamam
valla bi' daha olmaz...

ZEYNEP
Bi' daha sizi buralarda görürsem
karışmam!

Adamlar giderler. Zeynep arkada pısmış şekilde duran
Osman'ın yanına gider.

ZEYNEP
Bir şeyin yok değil mi Osman?

OSMAN
Ben iyiyim de sen?

ZEYNEP
Sıkıntı yok sağ ol.

OSMAN
Ben yanlış görmedim değil mi? Sen
tek başına 3 adamı paket ettin az
önce...

ZEYNEP
Boşver olur öyle. Gel otur biraz.

OSMAN

Zeynep kusra bakma ben seni yanlış tanımışım... Sen baya harbi kızmışsın...

ZEYNEP

Teşekkür ederim.

OSMAN

Ee... Adamları döverken bir şey dedin ama...

ZEYNEP

Ne dedim acaba?

OSMAN

Sevgilime saldırıyorsunuz falan filan...

ZEYNEP

Eee şey... O an. Kusra bakma...

OSMAN

Yoo... Tersine hoşuma gitti. Bir çay içelim mi ne dersin?

ZEYNEP

Olur neden olmasın?

Zeynep Osman'ın koluna girer. Birlikte yürürler...

SAHNE 27 METRO GİRİŞİ

DIŞ/GÜN

Elvan sırtında neyi, metroya doğru yürüyordur. Derken bir müzik duyar. Gelen ses elektro gitar sesidir ama çalan Elvan'ın en sevdiği ilahilerden biridir. Sese doğru yaklaşır. Bu Mustafa'nın dükkanında gördüğü metalci çocuk Anıl'dır. Müzik çalarak para toplamaya çalışmaktadır. Bir süre izler. Çok az insan para bırakmıştır önündeki gitar kabına. Biraz düşünür. Anıl'ın yanına doğru yürür. Neyini çıkartır ve aynı ilahiyi beraber çalmaya başlarlar. Bir anda etraflarındaki kalabalık çoğalır. İnsanlar para atmaya başlar. Anıl ve Elvan birbirlerine gülümseyerek bakarlar...

SAHNE 28 KAFE ÖNÜ

DIŞ/GÜN

Muharrem Bey kafenin önünden geçmektedir. Gülbahar Hanım'ı görür. Bir kutuyu kaldırmaya çalışıyordu ama zorlanıyordu. Dayanamaz yardıma gider. Muharrem Bey kasayı alır içeri götürür. Yürürken kendi kendine mırıldanır.

(CONTINUED)

MUHARREM BEY

Muhtemelen içki falan vardır
bunların içinde ama artık neyse biz
yardımcı olalım da...

GÜLBAHAR TEYZE

Bir şey mi dediniz efendim?

MUHARREM BEY

Yok hayır. Nereye bırakayım.

GÜLBAHAR TEYZE

Şöyle bırakabilirsiniz. Ah çok
teşekkür ederim. İsminizi bahşeder
misiniz bana?

MUHARREM BEY

Ben mi? Ben Muharrem.

GÜLBAHAR TEYZE

Ben de Gülbahar efendim çok memnun
oldum. Çok kibar bir
beyefendisiniz.

Muharrem Bey'in övülmesi hoşuna gider.

MUHARREM BEY

Önemli değil efendim. Bizimkisi
insanlık...

GÜLBAHAR TEYZE

Müsaade edin size bir şeyler ikram
edeyim.

MUHARREM BEY

Yok ben gideyim işler var...

GÜLBAHAR TEYZE

Bir 5 dakika oturun lütfen. Taze
kek yaptım henüz çıkardım fırından
yanında da bir çay...

MUHARREM BEY

Çay mı? Eh peki madem bi' 5 dakika
oturayım

GÜLBAHAR TEYZE

Tammam ben hemen getiriyorum

Muharrem Bey etrafı incelemeye başlar. Hiç de düşündüğü gibi
değildir içerisi. Fonda Zeki Müren - Elbet Bir Gün
Buluşacağız şarkısı çalmaktadır. Duvarda fakir ailelerin
çocuklarına yardım kampanyası afişini görür. O sırada
Gülbahar Hanım gelir. Muharrem Bey merakla sorar.

(CONTINUED)

MUHARREM BEY

Bu yardım kampanyasını merak ettim

GÜLBAHAR TEYZE

Naçizane elimizden geldiğince
oradaki insanlara yardım eli
uzatmaya çalışıyoruz efendim.

MUHARREM BEY

Çok güzel. Biz de yardımcı olmak
isteriz aslında.

GÜLBAHAR TEYZE

Ah ne kibarsınız. Az önce oldunuz
zaten. Taşındığınız kutunun içinde
yardım malzemeleri vardı.

MUHARREM BEY

Yardım malzemeleri mi?

GÜLBAHAR TEYZE

Evet. Çocuklar için kitap, defter,
giyecek, çorap temel ihtiyaçları...

Muharrem Bey'in gözleri dolar...

GÜLBAHAR TEYZE

Ama siz ağlıyorsunuz? Yoksa yanlış
bir şey mi yaptım...

MUHARREM BEY

Hayır olur mu öyle şey. Asıl yanlış
şeyi ben yaptım. Ama neyse... Sizi
tanıdığım için çok mutluyum şu
an...

GÜLBAHAR TEYZE

Rica ederim. Sizi de tanımak güzel
Muharrem Bey...

SAHNE 29 DÜKKAN

İÇ/GÜNDÜZ

Mustafa dükkanda ayakkabılarla uğraşıyordur. Derken
dışarıdan bir gürültü gelir...

SAHNE 30 MERDIVENLER

DIŞ/GÜNDÜZ

Mustafa dükkanın önüne çıkar. Yukarıdaki merdivenlerden
aşağı bir tekerlekli sandalye düşmüştür. Karşı kafeden
Gülbahar Hanım, Muhammer Bey ve beraber yürümekte olan
Zeynep ve Osman ile Anıl ve Elvan da koşarak gelirler. Yerde
öylece yatan tekerlekli sandalyeyi ve değnekleri görürler.

(CONTINUED)

GÜLBAHAR TEYZE
(Endişeyle)
Almila!! Kızım!

Herkes endişeyle merdivenlerin üst kısmına bakar. Almila merdivenlerin en üst basamağından yavaşça inmeye başlar. Ayağında da pembe ayakkabılar vardır. Herkes şaşkındır. Ağır ağır iner basamakları... O Mustafa'ya doğru yürür.

ALMİLA
Sanırım şimdi kızarmış bir patates
olmuşumdur ne dersin?

MUSTAFA
Hem de nar gibi kızarmış bir
patates...

Birbirlerine sarılırlar. Etraftaki herkesin yüzünde bir tebessüm vardır.

SAHNE 31 DÜĞÜN

DIŞ/ÖĞLE

Bir kır düğünü. Mustafa ile Almila düğün masasına oturmuş. İmza atmak üzeredirler. Az ötede Muharrem Bey ve Gülbahar Hanım birbirlerine gülümseyerek bakmaktadırlar. Elvan'la Anıl yanyadırlar. Osman ve Zeynep de birbirlerine sarılmışlardır. Herkes son derece mutludur. Dış ses anlatmaya başlar...

DIŞ SES
İşte sevgili seyirciler.
Mustafa'nın hikayesi buydu işte. O
pembe ayakkabılardan bugüne ulaşana
kadar kah üzüldük kah sevindik. Ama
ne güzel söylemiş Can abi;

Bedenin yükünü ayaklar taşır, ruhun yükünü yürekler.. Bütün ağırlığınızı ve yorgunluğunuzu kaldıran ayaklarınız için rahatlığı ve şıklığı bir arada barındıran ayakkabıyı seçersiniz. İçinizin acılarını, sıkıntılarını, kırgınlıklarını ve hayallerini yüklenen yüreğiniz için de huzur verici ve "güzel" bir aşk ararsınız.

Zaten aşklar da ayakkabılar gibidir...

Kamera masanın altına doğru tilt yaparak Almila'nın pembe ayakkabılarına doğru yaklaşır ve durur.

DIŞ SES
Muharrem Bey ve Gülbahar Hanım
birlikte çalışma kararı aldılar.
Muharrem Bey kendi dükkanını
(MORE)

(CONTINUED)

DIŞ SES (cont'd)
kapatıp, Gülbahar Hanım'la beraber
aynı kafeyi işletiyor. Bolca da
yardım kampanyası düzenliyorlar.
Elvan'la Anıl beraber bir grup
kurdular. Albümleri çıktı, baya da
tutuldu. Osman ve Zeynep ise
birlikteler. Osman hayatının aşkını
bulduğunu söyleyip duruyor...

E tabi bizim Mustafa da hiç
beklemediği anda hayatının aşkını,
Almila'yı bu ayakkabılar sayesinde
buldu...

Ya ben mi?

Kamera pembe ayakkabıdan sola, Mustafa'nın ayakkabısına
doğru kaymaya başlar. Almila, Mustafa'nın ayakkabısına
basar. Görüntüde Mustafa'nın ayakkabısı vardır...

DIŞ SES

Ah... Ben de sanırım...

SON

1. Giriş

"Bir salon, bir perde, bir film, bu filmi temin edenler, sunanlar ve bunu izleyenler: sinema budur ve sakın onu televizyon ile, video ile karıştırmaya, karşılaştırmaya kalkmayın, büyüyü bozmuş olursunuz. Sinema, çünkü, her şeye rağmen ve her şeyi ile bir büyüdür, 'Lanterna magica'nın, Büyülü Fener'in devamıdır, en evrimleşmiş son şeklidir." (Scognamillo, 1991)

Senaryo yazıp, bir film çekmek ve o filmi seyirci ile buluşturmak bir yönetmen için harika bir duygudur. Bir çok yönetmenin hayali, bu duyguyu en yüksek mertebede yaşayıp, filminin başarılı olduğunu görebilmektir.

Bununla beraber film yapımı zaman ve emek gerektiren maliyetli bir iştir. Bu yüzden uzun metrajlı bir film çekimi için doğru bir bütçe planlaması yapmak gerekir. Zira çekimin yapılacağı zaman, mekan, oyuncu, ekip ve kullanılan ekipman (kamera, ışık, ses vs.) gibi unsurlar filmin maliyetini hiç beklenmedik şekilde artırabilir.

Özellikle ilk uzun metraj filmini çekecek yönetmenler film maliyetini düşürmek için çeşitli yöntemlere başvurmaktadır. Yönetmenlerin bazıları aile, arkadaş vs. çevresinden destek alarak ilk filmlerini düşük bütçeli şekilde çekmeye çalışırlar. Kimi yönetmenler de düşük bütçeli filmler çekmeyi bir duruş olarak görürler. Her durumda film çekimi için mekan, ekip, oyuncu, ekipman vb. bileşenlerin bütçe dahilinde doğru planlanması gerekmektedir. Bütçe planlaması yapmadan yol almak, işi şansa bırakmak demektir. Bu da beraberinde hayal kırıklıklarını getirebilir.

Peki bir senaryonun bütçe planlamasını yapmak için nasıl bir yol izlemek doğrudur? Film bütçesini belirleyen esas etkenler nelerdir? Bu tez çalışmasının amacı; düşük bütçeli film yapımı üzerine incelemelerde bulunulurken, düşük bütçeli film yapımında kullanılan stratejilerin senaryo üzerinde nasıl uyarlandığını sunmaktır.

2. Düşük Bütçeli Film Yapımı

Film yapımı, resim, roman, tiyatro vb. diğer sanat formları ile çok sayıda ortak öğeyi paylaşırsa da kendine özgü bir yapıya sahiptir. Filmin en büyük farkı bu yapıyı görüntülerle kurmaya çalışmasıdır. Her ne kadar senaryo aşaması diğer türlerle yakınlık gösterebilse de, filmin bir parçası olduğu için senaryonun da görüntülerle bütünleşmesi gerekir. (Demir, 1994: 47) Ne var ki senaryo oluşturma aşaması film yapımının en zor aşamalarından biridir. Bu aşamada görüntülerin senaryo ile bütünleştirilebilmesi için bütçe planlamasını göz ardı edilmemelidir. Bir film projesini gerçekleştirmek için ihtiyaç duyulan mali kaynağın hesap edilmesi önem arz eder. Eğer düşük bir bütçe ile film çekilecekse buna göre planlama yapmak gerekir. Bir filmin 'düşük bütçeli' olarak lanse edilmesi aslında standartlara göre değişken bir konudur. Kimi yönetmenler sahip oldukları maddi kaynak doğrultusunda düşük bütçeli bir film çekmeye çalışmıştır. Örneğin *Dokuz* (2001) filminin yönetmeni Ümit Ünal filminin farklı olsun diye yapılan bir iş değil, eldeki olanakların ortaya çıkardığı bir sonuç olduğunu dile getirmiştir (Ünal, 2006). Bazı bağımsız yönetmenler ise düşük bütçeli filmler yapmayı sektöre karşı bir duruş olarak görmektedirler. Sinemayı bir ahlak problemi olarak gördüğünü, bağımsız sinemanın, sinemanın ötesinde yönetmenlerin hayatla kurdukları bağ olduğunu belirten Zeki Demirkubuz bu duruşun temsilcilerindendir. Hangi amaçla olursa olsun düşük bütçeli bir film yapmak için senaryonun fikir kıvılcımları ilk oluştuğunda imkanlar dahilinde onu geliştirmek gerekir. Bunu yaparken de daha önce kısıtlı imkanları ve düşük bütçeleriyle başarı sağlamış filmleri ve yönetmenleri araştırmak doğru bir başlangıç olabilir. Tezin bundan sonraki alt bölümlerinde, bazı düşük bütçeli filmlerde kullanılan mekan, ekip, oyuncu, ekipman vb. unsurlar incelenecek ve Yeni Türkiye Sineması'nda düşük bütçeli film yapımına dair bazı çıkarımlarda bulunulacaktır.

2.1 Düşük Bütçeli Filmlerde Mekan

Sinemanın mekanı içeren bir sanat dalı olduğu göz önüne alındığında, mekan kullanımının filmlerin başarısını ne derece etkileyebileceği de ortaya çıkacaktır. Dorsay'ın da dediği gibi aslında en başarılı bulunan filmler genelde mekan duygusunu en iyi veren filmlerdir. (Dorsay, Sinema ve Mimarlık Söyleşileri, 2011) Mekan, filmsel dünyanın yaratılmasındaki en önemli bileşenlerden biridir. Söz konusu düşük bütçeli filmler olduğunda kullanılacak en iyi mekanlar ücret ödemediği için kullanılabilir mekanlardır. Bu anlamda mekan sayısının az olması da bütçe için önemli olacak bir diğer etkidir. (Hardy, 2011: 34)

40 Metrekare Almanya (1986) filmi, yönetmen Tevfik Başer'in 18 kişilik ekibiyle tek mekanda gerçekleştirdiği bir filmidir. Cannes Film Şenliği'nde UNESCO ödülü, aynı yıl Locarno Film Şenliği'nde Gümüş Leopar ödülleri kazanan ve Montreal'den Toronto'ya, Yeni Delhi'den Chicago Film Festivallerine dek uluslararası saygınlığı olan bir çok festivalde gösterilerek beğeni toplayan (Evren, 147) film, Almanya'da kırk metrekarelik bir evde yaşayan bir Anadolu kadınının öyküsünü anlatır. Yaklaşık 300.000 Mark'lık bütçesiyle döneminin düşük bütçeli yapımlarından biri olan filmin başarılı olmasında iyi bir planlama süreci olması, etkili olmuştur. Yönetmenin mekandaki her detayı incelikle düşünmesi, aynı zamanda tüm ekibi iyi koordine etmesi ve oyuncuların da özverili şekilde çalışması filmin başarılı olmasında önemli rol oynamıştır. (Başer, Röportaj, 2015)

Gemide (1998) filminin yönetmeni Serdar Akar filme başlarken neredeyse sıfır bütçeyle yola çıkmış ve çevresindeki insanların verdiği destekle çekilmiştir. (Akar, 2001). Filminin yapımı için tek mekana ihtiyaç duyan yönetmen, bunun için gerekli kaynağa sahip olmadıklarını ancak yine de senaryo da değişiklik yapmayarak araştırmalarına devam etmiştir. Bunun sonucunda yine bir arkadaşı sayesinde bir gemi

bulmuştur. Buldukları geminin sahibi normalde çekim için gemiyi kiralamanın son derece masraflı olduğunu ancak bayram dolayısı ile geminin tadilat işleri yüzünden limanda duracağını, bu aralıkta çekim yapabileceklerini söylemiştir. Filmin 17 günde çekilmiştir ve geminin tüm dekoru yine yönetmenin yakın çevresindeki arkadaşları sayesinde ücret ödemedi halledilmiştir. Yönetmen verdiği röportajda filmin bütün ekip tarafından büyük bir özveri ile çekildiğini dile getirmiştir. (Akar, 2007) Bir diğer bağımsız film yönetmeni Ümit Ünal, çekmiş olduğu *Dokuz* (2002) filmi için ‘eldeki olanakların ortaya çıkardığı bir sonuç’ değerlendirmesini yapmıştır. Maliyeti artıran her kalemi senaryo aşamasında atıp, tek mekan ve tek ışık kullanan yönetmen hikayeyi elindeki olanaklar ölçüsünde çekmiştir. (Ünal, 2006)

Bir filmin bütçesini düşük tutmak için, hikayeyi tek mekan ya da az sayıda mekanda geçirmek başvurulan yöntemlerden biridir. Tek mekanda geçen her film düşük bütçeli olmayabilir ancak mekan sayısı bu konuda önemli bir etkidir. Doğru ve az mekan kullanımı düşük bütçe belirlemede önemli bir avantaj sağlar. Zira özellikle televizyon, dizi sektörünün etkisiyle film için mekan kiralamak oldukça masraflı bir işe dönüşmüştür. İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (İSMMM) yaptığı “Dizi ekonomisi” araştırmasına göre çekim mekanlarının günlük kirası 350 TL'den başlamakta ve 6 bin dolara kadar çıkmaktadır. Çekimlerde mekan olarak devlete ait saray, müze, tarihi konak, park, köprü, sokak ve cadde gibi yerler de kullanılabilir. Bu mekanları kullanmak için de özel fiyat tarifeleri bulunmaktadır. Ayrıca dış mekan çekimlerinde izin almak da ücretli olabilmektedir. İzinsiz çekim yapmak hem ciddi para cezalarına hem de çekimin aksamasına yol açabilir. Bu sebeple senaryonun geçeceği mekanları önceden belirlemek ve gerekli izinleri almak son derece önemlidir.

2.2 Düşük Bütçeli Filmlerde Ekip ve Oyuncu

Bir film çekmek için ekip kurulma aşaması en önemli aşamalardan biridir. Senaryoda yazılanları görüntüye en iyi şekilde aktarmak için bütün ekip çalışanlarının planlı ve dikkatli bir şekilde çalışması önemlidir. Doğru tutulmayan bir devamlılık, eksik unutulmuş bir sahne ya da doğru ışıklandırılmamış bir sahne vb. sorunlar eğer çekimler bittikten sonra fark edilirse ciddi sıkıntılar doğurabilir. Montaj masasında eksik unutulmuş bir sahnenin fark edilmesi senaryonun değişmesine hatta o bölümün komple çıkarılmasına sebep olabilir. Eğer kayıp sahnenin mutlaka filme entegre edilmesi gerekiyorsa tekrar çekim yapabilmek için ekstra kaynak yaratılması gerekir. Önemli bir sorun yaratabilecek konulardan biri de ses kaydının düzgün yapılamamasıdır. Çekim sırasında fark edilmesi zor olan uğultular, dış sesler, kayıt seviyesi iyi ayarlanmamış sesler post prodüksiyonda da oldukça sıkıntı yaratır. Bu sıkıntılar prodüksiyon aşamasının süresini uzatarak bütçenin artmasına sebebiyet verebilmektedir.

Büyük prodüksiyonlarda her iş bölümü için farklı çalışana, hatta bazen aynı iş için birden fazla insana sorumluluk verilir. Böylece bir aksilik yaşanması önlenmeye çalışılır. Ancak fazla sayıda çalışan olması demek aynı zamanda ekstra maliyet demektir. Bu sebeple düşük bütçeli filmlerde tersine bir durum vardır. Çoğu ekip üyesi bilgi sahibi olduğu her konuda sorumluluk alır, bazen 2-3 kişilik bir işi tek kişinin yaptığı görülür.

Film ekibi kurma konusunda Robert Rodriguez'in 90'lı yılların başında çektiği *El Mariachi* (1993) son derece ilginç bir örnektir. Yönetmen aynı anda birden çok işi üstlenerek filmin bütçesinin düşük tutulmasında önemli rol oynamıştır. Kendi yazdığı kitabında filmin neredeyse her aşamasını (senaryo, çekim, yapım, kurgu vs.) tek başına gerçekleştirdiğini söyleyen yönetmen Rodriguez'in yaklaşık 7000 \$'la çektiği

film gerek kullandığı teknik, gerekse de senaryonun uygulanışı bakımından düşük bütçeli filmlere verilebilecek en iyi örneklerden biridir. Rodriguez'e göre bir filmi film yapan cüzdan değildir ve film yaratıcılığın kullanıldığı bir zanaattır. Yönetmen filmin çekiminden montajına kadar tüm bölümlerinde aktif olarak rol aldığı için bütçe masraflarından böylelikle kaçabilmiştir. (Rodriguez, 2007: 184)

Amerikan bağımsız sinemanın son örneklerinden *Christmas, Again* (2014) yönetmenliğini Charles Poekel'in yaptığı, aynı zamanda 2015 İstanbul Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali'nde gösterim alan filmlerden biridir. Yeni yıl öncesinde Noel ağaçlarını satmak için şehre gelmiş Noel adındaki gencin yaşadıklarını anlatan filmin çekimleri oldukça dar bir sokakta gerçekleştirilmiştir. Filmin gösteriminden sonra yapılan söyleşide başrol oyuncusu Kentucker Audley, filmin yalnızca 5 kişilik bir ekiple çekildiğini, bazen oyuncuların da set arkasına yardımcı olduklarını, ekipman olarak da kısıtlı imkanlara sahip olduklarını ama sağladıkları keyifli ortam sayesinde çekimi bitirdiklerini dile getirmiştir.

Aslında bu ve benzeri durumlar özellikle bağımsız film yapımlarında gittikçe yaygınlaşmaktadır. Filmin yapımına katkı sağlamak isteyen oyuncular kendi sahneleri dışında aynı zamanda kamera arkasında çalışmaktadır. Aynı şekilde kamera arkası ekibi, gerekli anlarda figüran olarak sahnelerde yer alabilmektedir. Bu şekilde kolektif çalışarak filmin ekip ve oyuncu bütçesi daha düşük tutulabilmektedir.

Film bütçesini düşük tutmanın bir diğer yöntemi ise oyuncu kadrosunun belli bir sözleşme dahilinde ücret almadan çalışmasıdır. Yapılan sözleşmelerle ekibin her bir üyesi filmin ticari başarı sağlaması halinde belirli bir oranda pay alırlar. İster genç ve yeteneğini ispatlamak için kendini gösterebilecek bir film arayan oyuncular olsun, ister uygun zamanları olan profesyonel oyuncular olsun ücret almadan oynamayı belirli oranlarda kabul edebilmektedir. Örnek vermek gerekirse, oyuncu Haluk

Bilginer, 7. Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler konferansındaki söyleşisinde film yapımcılarıyla para konusunda fazla konuşmadıklarını, eğer film para kazanırsa belli bir oranda para aldığını, eğer film ticari başarı sağlamazsa para almadığını dile getirmiştir. (Bayrakdar, 2008: 331) Bu durum hem film yönetmeni açısından hem de oyuncu açısından oldukça faydalı bir ortam doğururken bütçe konusunda da avantaj sağlar. Bununla beraber şu unutulmamalıdır ki; her ne kadar ücret almadan ya da cüzi ücretlerle çalışsalar da set ekibinin ve oyuncularının zaruri ihtiyaçları her zaman karşılanmalıdır. Özellikle yemek konusuna dikkat edilmesi gerekir. Çekimlerin yoğunlaşması ile stres de artar. Düzenli beslenmeyen ve aralıksız çalışan bir ekipte istenmeyen münakaşalar yaşanabilir. Bu sebeple set günlerinde özellikle yemek saatleri düzenli planlanmalı ve öğün atlamamaya çalışılmalıdır. Ayrıca sette her daim sıcak su, çay ve kahve bulundurmak son derece doğru bir davranış olacaktır. (Hardy, 1995: 30)

2.3 Düşük Bütçeli Filmlerde Diğer Bileşenler

Her ne kadar mekan, ekip, oyuncu önemli bütçe faktörleriye de film yapımının diğer bileşenleri de maliyet açısından önemlidir. Film tek mekanda ya da az mekanda geçse de kullanılan teknik ve ekipman filmin bütçesini artırabilir. Çekimde kullanılacak kameranın kalitesi filmin de kalitesini etkileyeceğinden tüm ayrıntılar iyice düşünülerek seçim yapılmalıdır. Günümüz teknolojisinde DSLR kameralar bile oldukça kaliteli görüntü imkanı sunmaktadır. Bu kameralardan Nikon D800, Canon 7D, Mark 2, Mark 3 modelleri fenomen olacak kadar çok tutulmuş ve bazı filmlerde kullanılmıştır. Örneğin Canon EOS 7D fotoğraf makinesiyle çekilen ve Ahmad Abdalla'nın yönetmenliğini yaptığı *Mikrofon* (2011), 30. İstanbul Film Festivali'nde Altın Lale ödülünü almakla yetinmemiş fotoğraf makinesiyle çekilen ilk

uzun metraj film unvanının da sahibi olmuştur. DSRL kameralara ek olarak, sinema kamerası olarak üretilen Black Magic Cinema Camera hem fiyat olarak hem de performans olarak profesyonel seviyede film yapma imkanı sağlamıştır. Profesyonel film çekimlerinde ağırlıklı olarak kullanılan Red ve Alexa kameralar, düşük bütçeli yapımlarda kullanılması yüksek maliyet doğuracağı için yeterli kaynak bulmak sorun olabilir. Kamera seçiminin önemi filmin her aşamasında büyük önem teşkil eder. Zira görüntü kalitesi arttıkça video boyutları büyüyeceğinden saklama ve yedekleme için de ayrı bir bütçe planı yapmak gerekir. Bu seçim post prodüksiyon aşamasında daha güçlü bilgisayarlarla çalışmayı, hatta bir post prodüksiyon ajansından destek almayı gerektirebilir. (Brindle, 2013: 36)

Kamera seçiminin dışında diğer kullanılacak önemli ekipmanlar ışık ve ses ekipmanlarıdır. Kapalı mekanda çekilecek sahne sayısının çok olması ışık kullanımının önemini artırır. Dış çekimlerde doğal ışık ve reflektör kullanılarak aydınlatma kolayca sağlanabilirken iç çekimlerde ışığı kullanmak ciddi bir profesyonellik gerektirir. Görüntü yönetmeni ve ışık şefi ne kadar tecrübeliyse iç çekim sahneleri bir o kadar kolay halledilebilir.

Ses kaydı bir film çekiminde zaman ve para kaybettirebilecek en büyük potansiyel sorunlardan biridir. Özellikle diyalogları temiz olarak kaydetmek büyük önem arz eder. Doğru kaydedilmemiş sesler, film çekimleri bitip montaj masasına oturduğunda büyük zorluk yaratır. Bazı yönetmenler kolaylık olması açısından film çekimi bittikten sonra dublaj yaptırmayı, yani oyuncuların konuşmalarının ayrı bir stüdyoda kaydedilmesini tercih eder. Ayrıca dış sesler için foley (ses tasarımı) yapılabilir. Bu temiz bir yol olsa da stüdyo kiralari, ses düzenlenmesi, senkron yerleştirmeleri ciddi anlamda emek ve kaynak ister. Yeşil perde çekimleri de günümüzde teknolojisi ile sinema sektöründe önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu

teknik kullanılarak tek bir stüdyoda çekim yapılarak bir çok farklı mekan bilgisayar ortamında yaratılabilir. Ancak bir filmin sahnelerini yeşil perdede çekmek gerekiyorsa bunun ciddi bir uğraş ve maliyet gerektirdiği bilinmelidir. Özellikle çarpışma, patlama, yanma, uçma vb. aksiyon yaratacak sahnelerde bütçe planlaması detaylı bir şekilde yapılmalıdır. Zira yeşil perde uygulamalarının post prodüksiyon aşaması da hayli yorucudur. Doğru planlanmamış bir çekim büyük sorunlara, zaman kaybına ve ekstra maliyete yol açabilir.

3. Yeni Türkiye Sineması'nda Düşük Bütçeli Film Yapımı

Türk sineması için düşük bütçeli film kavramı zaman içinde bazı değişiklikler göstererek günümüze gelmiştir. Bu anlamda 90'lı yılların, sinemamızda önemli değişimlerin yaşadığı bir dönem olduğuna işaret edilir. (Scognamillo, 1998: 511). Eski ticari sanayi düzeninin bozulması, Yeşilçam'ın biçimsel birçok özelliğini de ortadan kaldırmıştır. Sinemaya karşı ilgisini kaybetmiş olan Türk seyircisi bu dönemde bir arayış içerisindeydi. Bu dönemde seyirci beğenisinden uzak ve maddi açıdan bağımsız olarak nitelendirebileceğimiz bağımsız yönetmenler (Pösteki, 2012: 76) yeni bir sinema anlayışı getirerek toplumun içinden senaryolarla kendilerini ifade etme fırsatı bulmuşlardır. *Tabutta Röveşata* (Derviş Zaim, 1996), *Kasaba* (Nuri Bilge Ceylan, 1997), *Fotoğraf* (Kazım Öz, 2001), *Dokuz* (Ümit Ünal, 2001), *Masumiyet* (Zeki Demirkubuz, 1997) *Gemide* (Serdar Akar, 1998) gibi filmler minimalist bir yaklaşımla düşük bütçelerle gerçekleştirilmiş ve yönetmenler kendine has dil bir sinema dili oluşturmuştur.

Bu filmlerden başrolünü Ahmet Uğurlu'nun oynadığı, yönetmenliğini Derviş Zaim'in yaptığı 1996 yapımı film *Tabutta Röveşata*, sokakta yaşayan evsiz barksız bir adamın dramatik hikayesini anlatır. Film, Antalya Altın Portakal Film Festivali'nden

En İyi Film, En İyi Yönetmen, En İyi Kurgu ve En İyi Erkek Oyuncu ödülü dahil toplam 12 ödül alarak düşük bütçeli filmler arasında önemli bir başarı elde etmiştir. *Tabutta Röveşata*'da sadece film parası ve montaj masrafı vb. harcanmış, film her şeyiyle 200 bin dolara mal olmuştur. Çekimleri son derece düşük bir bütçe ile 24 gün gibi kısa bir sürede bitirilmiştir. Film çekimi öncesinde yapılan detaylı planlamalar ve çekim yapılacak mekanların birbirlerine yakın olması büyük rol oynamıştır. Para kısıtlı olduğu için birkaç mekanda geçen bir hikaye yazdığını dile getiren Zaim, düşük bütçeli yapımın dayattığı dil senaryonun ilk oluşum aşamasından itibaren kendisini göstermiştir. (Zaim, 2006). *Tabutta Röveşata* filminin en güzel yanlarından biri de tümüyle imece usulü ile gerçekleştirilmiş bir yapım olmasıdır. Tüm sanatçılar ve teknisyenler genç yönetmene destek olmak için ücretsiz çalışmışlardır. (Sayar, Cumhuriyet, 1996) Bu durum düşük bütçeli bir film yapmak isteyen bir yönetmen için son derece uygun bir zemin hazırlamıştır. Yapımcıdan uzak durmayı tercih ederek daha özgün işler yapmayı hedefleyen yönetmen kendi koşullarını kendi yaratmıştır.

Benzer şekilde düşük bir bütçeyle çekilen *Fotoğraf* (2001) filmi, İstanbul'dan Anadolu'ya seyahat etmekte olan iki gencin bir otobüs içinde başlayan ve son derece trajik bir son bulan hikayelerini anlatır. Yönetmen Kazım Öz filme başladıklarında çok kısıtlı imkanlara sahip olduklarını, tüm ekip bireylerinin bir araya gelen farklı insanlar değil, inanan, böyle bir sinema yapmak için orada olan insanlar olduğunu söylemiştir. Ona göre bağımsız ve düşük bütçeli bir film yapmak var olan para ile yaratıcı fikrin çatıştığı düzene karşı bir duruştur. (Öz, 2006)

Yolculuğuna düşük bütçeli filmlerle başlayan Nuri Bilge Ceylan'ın sineması için kendisiyle yapılan röportajda *Kasaba* (1997) filmi için önce çekimlere başladığını sonra para aramaya başladığını söylemiştir. Amacı zaten düşük bütçeli bir film çekmek olan yönetmen elindeki parayı kullanmıştır. Film toplamda 4 kişilik bir

ekiple çeken ve başrol oyuncusu olarak kuzeni Mehmet Emin Toprak'ı oynatan Ceylan, başlangıçta çok daha fazla paraya ihtiyaç olacağını düşünse de film toplamda 50 bin dolara, yani bir sinema filmi için oldukça düşük bir bütçeyle ortaya çıkarmıştır (Ceylan, Radikal Gazetesi, 1997). Fotoğrafçılıktan gelen yönetmen, görüntüleri basit bir sadelikte ve profesyonel olmayan oyuncularla kendi sinemasının ilk filmleri için ekonomik bir anlatım dili kullanmıştır. Yapımcı ile çalıştığı *İklimler* (2006) filminde de bağımsız duruşundan vazgeçmemiş ve yapımcısıyla bu konuda başarılı bir uyum sağlamayı başarmıştır.

Ahmet Uluçay'ın ilk sinema filmi olan *Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak* (2004), "karpuz kabuğundan gemiye binersen çabuk inersin" mesajını adına konu alan, ünlü oyuncuların oynamadığı, yönetmenin de rol aldığı özgün bir yapımdır. Son dönem Türk Sineması'nda düşük bütçeli yapımlara iyi bir örnek olan film yönetmenin kendi imkanlarını da katarak yaklaşık 50 bin dolara mal ettiği bir yapıttır. Neredeyse tamamı köyünde yaşayan insanlardan oluşturduğu oyuncu kadrosu son derece samimi bir hikayesi olan film, 23. İstanbul Film Festivali'nde ve 26. Montpellier Film Festivali'nde en iyi film ödüllerine layık bulunmuştur. Filmde anlatılan hikayedeki gibi kendisi de küçük yaşlarda sinemaya aşık olan ve filmi de doğup büyüdüğü köyde çeken yönetmen bir anlamda otobiyografik bir eser ortaya koymuştur.

Türk sinemasının en özgün yönetmenlerinden biri olan Zeki Demirkubuz'un uzun metraj filmi *Masumiyet* (1997), Antalya Film Festivali'nde 4 Altın Portakal ve Altın Koza Film Festivali'nde de dört ödül alarak düşük bütçeli filmlere özgün bir örnek olmuştur. Demirkubuz, kendine has anlatım dilini ticari kaygılar gütmeden oluşturarak bir bakıma özgürleşme alanı yaratmıştır. (Türker, Radikal İki, 09.11.1997)

Filminde sıradan insanları konu alan yönetmen, hayatın içinden hikayeler anlatarak bağımsız bir sinema yapmayı ilke edinmiştir. (Bayrakdar, 2008: 302) Demirkubuz'un bu duruşu kendi iradesi dışında bir gücün kendi sinemasının özgünlüğünü elinden almasını engellemek içindir. Bu şekilde hareket ederek sadece kendi kurallarının olduğu bir film dünyası yaratmayı başarabilmiştir.

4. Düşük Bütçeli Bir Film Senaryosu Olarak *Mustafa'nın Pembe Ayakkabıları*

4.1 Sinopsis

Mustafa, 30'lu yaşlarında, pek sosyal olmayan, babasından kendisine kalmış ayakkabı dükkanını işleten bir adamdır. Mustafa'nın en ilginç yanı dükkanındaki ayakkabılarla konuşmasıdır. Bulunduğu mahalledeki insanlar birbirine karşı ön yargılıdır ve birbirleriyle iletişimleri kopuktur. Herkesin ortak konuştuğu tek kişi de ayakkabılarıyla konuşan bu tuhaf adamdır. Mustafa'nın dükkanda temizlik yaparken bulacağı pembe ayakkabılar hiç beklenmedik bir hikayenin başlangıcı olur.

Mustafa'nın Pembe Ayakkabıları filmi tek bir kişinin hayatı üzerinden bir çok insanın hikayesini anlatan bir senaryodur.

4.2 Filmin Bütçe Planlaması

Filmin bütçe planlaması yapılırken ilk filmlerini yapan bağımsız film yönetmenlerinin izlediği yollar izlendi. Bu anlamda *Mustafa'nın Pembe Ayakkabıları* filminin senaryosu pek çok düşük bütçeli filmde kullanılan mekan, ekip, oyuncu ve diğer bileşenler (ekipman, post prodüksiyon, zaman vb.) dikkate alınarak hazırlandı. Senaryonun hazırlık aşamasında tıpkı Ahmet Uluçay'ın *Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak* filminde olduğu gibi otobiyografik tecrübelerden beslenildi. *40 Metrekare*

Almanya, Gemide, Dokuz vb. filmlerde olduğu gibi mekan sayısı az tutularak ve *Tabutta Röveşata* filmindeki gibi birbirine yakın mekanlar seçilerek mekanların ön araştırması yapıldı. Mustafa'nın dükkanının çekileceği planlar için bir sanat atölyesi ile anlaşıldı. Çekimlerin ağırlıklı olarak geçeceği mekanlardan olan kafe için hali hazırda yine kafe olarak işletilen yerle mekan sponsorluğu anlaşması yapıldı. Herhangi bir ücret ödemededen kullanılacak diğer mekanlar plana dahil edildi. (Hardy, 2011) Kazım Öz'ün *Fotoğraf* filminde olduğu gibi teknik ekip kadrosu için senaryoya inanan ve filmdeki her görevi üstlenmeye gönüllü arkadaşlarla görüşüldü. Ceylan'ın özellikle ilk filmlerinde yaptığı gibi önce yakın çevreden, çok tanınmış olmayan oyuncu arkadaşlarla görüşüldü. Oyuncu kadrosu için de çoğunluğu Kadir Has Üniversitesi'nde okuyan oyuncularla bir ön görüşme yapıldı. Bu oyuncuların çoğunu yakından tanıyan bir arkadaş kast direktörü olarak ekibe katıldı. Teknik ekipman için kişisel olarak sahip olunan ekipmanlar; Black Magic Cinema Camera, lens seti, ışık, ses kayıt cihazı, kurgu bilgisayarı vb. donanımların kullanılmasına karar verildi. Bu ekipmanların tıpkı Demirkubuz'un filmlerinde yaptığı gibi filmin senaryosunun önüne geçmeyeceği son derece sade bir şekilde kullanılacağı düşünüldü ve bu donanımı gönüllü olarak kullanabilecek arkadaşlar ile çekim ekibi oluşturuldu. Filmin çekimlerinin Akar'ın yaptığı gibi kısa zamanda, yani 10 günlük bir süre zarfında tamamlanması planlandı. Tüm bu hazırlıklar ışığında film bütçesinin 100 bin TL dolayında tutulması ve bu bütçenin bir kısmının konaklama, ulaşım, yemek gibi zaruri ihtiyaçlara ayrılması ön görüldü. Tüm bu hazırlık çalışmaları sadece bir taslak olarak, gönüllülük esasına dayanan bir yapıda oluşturuldu.

5. Sonuç

Tez için yapılan çalışmalar ve incelenen örnekler de gösteriyor ki iyi bir senaryonun düşük bütçe ile çekilmesi imkansız değildir. Bu konuda ‘*Düşük Bütçeli Filmler*’ kitabının yazarı Paul Hardy kitabında, karşılaştığı her düşük bütçeli film yapımcısının sahip olduğu temel özelliğin ‘imkansız’ diye bir kelime tanınamaları olduğunu söyler. (Hardy, 2011: 11) Bir başka deyişle, özgün bir senaryoyu bir şekilde film haline dönüştürmek için mütevazı bütçeler yetebilmektedir. Düşük bütçeli film yapımı üzerine yapmış olduğum araştırmalarda film çekimi öncesinde sahip olunan imkanlar dahilinde senaryoyu şekillendirmenin, planlı bir şekilde hareket etmenin, mekan kullanımının, projeye inanan insanlardan oluşan gönüllü bir ekip kurmanın, uygun çekim ekipmanlarını edinmenin ve çekim süresinin doğru ayarlanmasının düşük bütçeli çalışma sürecinde ne kadar önemli olduğunu gördüm. Ne var ki tezin araştırma sırasında edinmiş olduğum bilgiler, düşük bütçeli bir film çekme isteğimin sadece sahip olduğum maddi kaynakla alakalı olmadığını bana gösterdi. Tıpkı Serdar Akar’ın *Gemide* filminde olduğu gibi senaryoya inanan ve bu fikre manevi olarak bağlanmış insanlarla bağımsız, özgün bir yapıt ortaya koyma arzusunun benim için daha önemli olduğunu gördüm. Bu yüzden düşük bütçeli film çekme isteğini benim için aynı zamanda bir duruş olduğunu anladım.

Sonuç olarak *Mustafa’nın Pembe Ayakkabıları* projesini gerek konusuyla, gerek anlatımıyla olsun özgün bir senaryo olarak hazırladım. Hikayede geçen olayları, düşük bütçeli çalışmalarda izlenen stratejileri ve uygulamaları örnek alarak senaryoya uyarladım. Bu tezi hazırlarken de bu filmin senaryosunun nasıl düşük bütçeli şekilde çekilebileceği konusunda çeşitli araştırmalarda bulundum ve yaptığım bütün incelemeleri sundum.

KAYNAKÇA

- Atam, Z. *Yakın Plan Türkiye Sineması*. İstanbul: Cadde Yayınları, 2011.
- Battista, P. *Independent Film Producing – How to produce a low budget feature film*. New York: Allworth Press, 2013.
- Bayraktar, D. *Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler 7*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 2008.
- Bayraktar, D. *Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler 8*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 2009.
- Brindle, M. *Dijital Film Yapımı*. Ahmet Ilgaz (çev.), İstanbul: İnkilap Kitapevi, 2013.
- Demir, Y. *Filmde Zaman ve Mekan*. Eskişehir Yayınları, 1994.
- Dorsay, A. *Sinemada Değişim Rüzgarları*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 2011
- Dorsay, A. *Sinemamızda Çöküş ve Rönesans Yılları* İstanbul: Remzi Kitabevi, 2004
- Evren, B. *Türk Sinemasında Yeni Konumlar*. İstanbul: Broy Yayınları, 1990.
- Hardy, P. *Düşük Bütçeli Filmler*. Nejat Ağırnaslı (çev.), İstanbul: Kalkedon Yayınları, 2011
- Ildır, A. *Film Bütçeleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2010.
- Lowenstein, S. *İlk Filmim*. Sinan Okan (çev.), İstanbul: Kolektif Kitap, 2014.
- Nowell-Smith, G. *Dünya Sinema Tarihi*. Ahmet Fethi (çev.), İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2008.
- Onaran, Ş. *Sinemaya Giriş*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 1986.
- Özalp, L. *Bir Film Yapmak*. İstanbul: Hil Yayınları, 2008.
- Pay, A. *Nuri Bilge Ceylan Yönetmen Sineması*. İstanbul: Küre Yayınları, 2009.
- Pay, A. *Ahmet Uluçay Yönetmen Sineması*. İstanbul: Küre Yayınları, 2010.
- Pay, A. *Zeki Demirkubuz Yönetmen Sineması*. İstanbul: Küre Yayınları, 2009.

- Rodriguez, R. *Ekipsiz Asi*. Aybars Bora Kahyaoğlu (çev.), İstanbul: Kaktüs Yayınları, 2007.
- Scognamillo, G. *Türk Sinema Tarihi*. İstanbul: Kabalcı Yayınları, 1998.
- Yılmazkol, Ö. *2000 Sonrası Türk Sinemasına Eleştirel Bakış*. Okur kitaplığı, 2011.
- Altyazı, Aylık Sinema Dergisi, Sayı: 60, Mart 2007, s. 66-68.
- İstanbul Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali, Söyleşi, 2015
- <http://www.kameraarkasi.org/yapim/cekimoncesi/cekimizni.html>
- <http://fkokmen.blogcu.com/ucuz-ve-dusuk-butceli-kaliteli-bagimsiz-yerli-filmler/5666195>